

SLOVENSKI NAROD

*Znaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike — inserati do 80 peti vrt & Din 2.-, do 100 vrt & Din 2.50, od 100 do 300 vrt & Din 3.-, večji inserati peti vrt & Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — »Slovenski Narod« velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 to 3126

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b. — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101.
Račun pri poštne čerkovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Tudi vojaške sankcije?

Po zatrevanju italijanskih listov skuša Anglija pridobiti Francijo za izvajanje vojaških sankcij proti Italiji, da bi na ta način izsilili čimprejšnji konec abesinske vojne

Rim, 31. oktobra. r. Takašnji listi pripisujejo velik pomen okolišnici, da se bosta seje odbora za koordinacijo sankcij v Ženevi udeležila tudi Laval in Hoare, ki očitno namerava doseči pri francoskem ministru predstojniku, da definitivno zavzame stališče, ali za Anglijo ali za Italijo. Načelni sporazum med Francijo in Anglijo glede interpretacije tretjega odstavka 16. člena pakta Društva narodov, ki določa sodelovanje in vzajemno pomoč v izvajanju sankcij proti napadalcu, hoče Hoare sedaj dopolniti tako, da se bo nanašal na vse vrste sankcij, torej tudi na vojaške. Po zatrevanju italijanskih listov bo Laval, preden pristane na Hoarejeve zahteve, gleda takega neomejenega sodelovanja, stavi pogoje, da se izčrpa vsa diplomatska sredstva, ki so še na razpolago in s katerimi bi bilo mogoče vplivati na mirno likvidacijo italijansko-abesinskega spora. Laval bo v razgovoru s Hoareom stavljal zahtevo, da angleška in francoska vlada skupno prouči italijanske predloge, ki so jima bili stavljeni pretekli teden in da ne odklonita nadaljnjih pogajanj, čeprav bi teh predlogov ne sprejeli. Pravijo, da bo Laval svetoval Hoare naj se v času, dokler ne poteče rok, ki ga ima določiti odbor za koordinacijo sankcij za pričetek izvajanja sankcijske akcije proti Italiji francoska in angleška vlada, da odločita za novo posredovalno akcijo v Rimu. Mussolini naj bi se stavljal skupni francosko-angleški predlogi za ureditev spora z Abesinijo. Ti predlogi naj bi dejansko predstavljali odgovor Francije in Anglije na italijanske predloge. Pogajanja, ki bi se nato razvila pa se naj bi ne omejevala na izvajanje sankcij. Vsekakor bi se morala vsa akcija razviti strogo v okviru pakta Društva narodov. Če bo Laval našel primerno razumevanje za angleške strani, bo skušal do 12. novembra, ko se ima po dosežanih napovedih pričeti izvajanje sankcijske akcije, dočeti razjasniti položaj.

Angleška vlada na drugi strani računa na neomejeno sodelovanje Francije ne le v pogledu gospodarskih in finančnih, nego tudi vojaških sankcij. Francija bi bila po angleškem mnenju pripravljena pristati na to neomejeno sodelovanje, če bi Anglija posebej za jamčila, da se prične vse vrste sankcij avtomatično izvajati tudi v oni državi, ki bi med tem, ko bi se izvajala sankcijska akcija proti Italiji, skušala v Evropi ogroziti mir.

Pariz, 31. oktobra. r. Listi danes poročajo, da je Anglija sedaj povsem resno sprožila vprašanje vojaških sankcij. Zahtevala je od francoske vlade, da se konkretno izjavi, ali pristane na izvajanje vojaških sankcij skupno z Anglijo. Jasnje je, da Anglija ne bi ničesar storila brez francoskega sodelovanja. Angleška zahteva ima končno svrhu, da se izvede blokada proti Italiji. Angleži so mnenja, da bi se morale vse vrste sankcij izvajati takoj. Predvsem pa bi blokada prisilila Italijo h kapitulaciji. Izvajanje sankcij v takem primeru ne bi trajalo dolgo, z blokado pa bi se dosegel maksimalni uspeh.

Gotovo se bo Laval branil takega sodelovanja ne le iz zunanje, marveč tudi iz notranje političnih razlogov. Vendar pa morajo tudi Francozi spoznati, da bi sporazum o izvajanju vojaških sankcij Italijo prisilil, da takoj pristane na pogajanja na osnovi ženevskih sklepov. Za Italijo bi bile vojaške sankcije vsekakor najstrašnejši udarec, kar jih je zadelo od pričetka vzhodnoafriške vojne, za Francijo pa bi pomenilo izgubo italijanskega zavezništva. Toda kapitulacija Italije bi bila stopnja, na kateri bi povzročila, da bi se morali umakniti s svojega položaja tudi sedanjí faktorji v Italiji. Z novimi faktorji pa bi Francija pač lahko sklenila nov zavezniški pakt. Vsekakor bi pristane Francije na vojaške sankcije omogočil silen moralen pritisk na Italijo.

Pariz, 31. oktobra. r. Kakor zatrevajo opoldanski listi, je vlada pripravila razen dekretov o izvajanju gospodarskih sankcij proti Italiji tudi že od-

redbe o vojaških sankcijah. Laval je poslal v London naknadno še eno noto, s katero je pristal na francosko-angleško sodelovanje na Sredozemskem morju, predlagal pa je, da se ne omeji samo na sredozemski bazen, ampak po-spolši ter da se sklene sporazum ne samo o sodelovanju francoske in angleške vojske, nego tudi letal.

Vojaški posvet v Londonu

London, 31. oktobra. z. V uradni krogih potrjujejo, da se vrše med francoskimi in angleškimi pomorskimi strokovnjaki v Londonu važna posvetovanja, ki se nanašajo na čim tesnejše sodelovanje med francosko in angleško vojsko mornarice, zlasti v Sredozemskem morju. To vprašanje je dočela v ospre-

skih in ostalih vojaških sil. Velika Britanija pa naj bi poleg tega že v najbližji bodočnosti umaknila s Sredozemskega morja vse svoje domovinske bro-dovje. Čim bi Anglija pristala na te po-nudbe, bo francoska vlada izdala tudi potrebne dekrete o izvajanju vojaških sankcij.

dju pogajanj. Toliko je gotovo, da je vojaški sporazum med Francijo in Anglijo zadnje dni zelo napredoval. Do-govorjeno je tudi, da Anglija ne bo umaknila niti ene ladje iz Sredozemskega morja, dokler Italija ne umakne vseh svojih čet razen rednih posadk iz Libije.

Kako se vojskujejo Italijani in Abesinci

Dobro poznavanje terena na abesinski strani odtehta nadmoč v oborožitvi in moderni tehniki

Adis Abeba, 31. oktobra. v. Po poročilih vodstva abesinske vojske se nahajajo glavne čete abesinske vojske na položajih južno od Makale, ki ga zaradi težkega strateškega položaja tega mesta Abesinci ne mislijo braniti.

Do sedaj so koncentrirali Abesinci na severni fronti kakih 200.000 mož, ki so pri-speeli na svoje položaje v nočnih pohodih, da so se tako izognili bombardiranjem italijanskih letal, ki jih neprestano nadlegujejo. Prav tako se vrši sedaj tudi vsa pre-skrba abesinske vojske s hrano in stre-livom samo po noči.

Prednje straže Abesincev so v stalnem stiku z italijanskimi izvidnicami ter se dnevno vrše večje in manjše preske, v katerih igrajo glavno vlogo puške, streljice in ročne granate, ki jih Italijani prav nič ne štejejo.

Severna abesinska vojska se utrjuje na položajih črte Mokad-Aksom-Makale-Adi-grat. Opažati pa je, da pošiljajo Abesinci močne čete proti zapadnem krilu severne fronte proti Sudanu. Očitno mislijo na ta način obkrožiti skrajno desno krilo italijanske severne vojske ter ga potisniti proti Hagurju. Italijani so namero Abesincev že spregledali ter pošiljajo svoje rezerve, ki so tale v okolici Dukambia, na to o-groženo krilo severne vojske. Poleg tega so na poti proti tej točki tudi močne ita-lijanske čete, ki so se zadnje čase izkrcale v Eritreji ter s taborniške v okolici Asmare in Agordat.

Krvaivo razračunavanje med Abesinci in Italijani daje priložnost opazovati vrednost moderno organizirane vojske v borbi s številčno močnejšim, a tehnično in vojaško skoraj dočela neprimernim sovražnikom. Na italijanski strani imamo danes tehnično vzorno izšolane čete, ki razpolagajo z vsemi modernimi tehničnimi pripomočki ter avtomatskim orožjem, ki omogoča najboljši intenzivni udeleževanje po v naprej od vodstva določenem načrtu. Na abesinski strani pa imajo v bistvu neorgani-zirano vojsko, oboroženo samo s puška-mi, katerih slehera je skoraj drugega mo-dela in kalibra. Dočim nastopajo italijanske čete v strnjениh formacijah, se zatekajo Abesinci k taktilski četniški vojni z izkoriščanjem poznave terena ter uporabljanjem svoje premoči nad manjšimi od-delki Italijanov na izpostavljenih položajih.

Gobavci, velika nevarnost za Italijane

London, 31. oktobra. v. Po poročilih iz abesinskega ozemlja, ki so zasedli Italijani, je zdravstveno stanje tamošnjih italijanskih čet razmeroma povoljno. Proti pričakovanju je malo obolelih na malariji.

Resne skrbi pa povzročajo italijanskim sanitetskimi oblastem številni gobavci, ki jih je samo v Aksumu nekaj stotin ter se gibljejo prosto po mestu in raznašajo to strašno in neozdravljivo bolezen. Itali-janski vojaki imajo najstrožja navodila, da se ogibljejo gobavcev, ki jih bodo po-

lovili ter spravili v posebno taborišče, da ne razširijo te strašne bolezni tudi med italijanskimi četami.

(Devize z všteto premijo 28.5%) Amsterdam 2974.58—2989.17; Berlin 1765.08—1769.95; Bruselj 735.61—740.67; Curli 1424.22—1431.29; London 215.01—217.07; New York 4347.51—4383.82; Pariz 288.85—290.29; Praga 181.05—182.16; Trst 355.39—358.47. Avstrijski šilling v privatnem klu-ringu 8.47—8.57.

Pred novimi pogajanjmi v Ženevi

Prihod italijanskega zastopnika tolmačijo kot načelni pristanek Italije

Ženeva, 31. oktobra. z. Splošno prevladu-je mnenje, da bo s prihodom italijanskega delegata Aloisia v Ženevo nastala znatna sprememba v sedanjí mednarodnopolitični atmosferi v Ženevi. Prihod italijanskega delegata tolmačijo kot dokaz, da obstajajo med Anglijo, Francijo in Italijo neke vezi in da se imajo takoj pričeti pogajanja za-radi vzhodnoafriškega spora. Kakor se je iz-vedelo pride Aloisi v Ženevo na izrečno za-hvalo Lavala, ki je Mussolinija s svojí argu-menti končno vendarle prepričal, da so po-gajanja zares potrebna. Vse kaže, da odbor za koordinacijo sankcij na svoji napovedani seji ne bo sprejel nikakih definitivnih skle-pov in da bo sploh postopal zelo obzirno ter vnošteval pogajanja, ki se vodijo iz-ven DN.

Francija in Anglija sta odločeni iti do najskrajnejše mere, da se omogoči sporaz-um, ki bi bil v skladu z načeli Društva narodov. Anglija in Francija hočeta s se-stavo novih predlogov odgovoriti na ita-li-

jansko pobudo. Sedaj čakajo še na prihod Lavala in Hoare, ki prideta v Ženevo jutri zjutraj. Hoare hoče še poprej predno pr-čne pogajanja z italijanskim zastopnikom slišati mnenje drugih držav, zlasti onih, ki so z izvajanjem sankcij hudo prizadete in ki jim je mnogo na tem, da se sankcije čimprej ukinejo. Hoare je tudi odločno proti temu, da bi se sklepal kak sporazum za hrbtno Društva narodov in zahteva, da se vsi predlogi najprvo predložijo v odo-britev odboru petorice, še le nato pa rimski in abesinski vladi. Nadaljna pogajanja se morajo vršiti strogo v okviru Društva narodov. Prihod italijanskega zastopnika v Ženevo tolmačijo kot načelni pristanek Ita-lije na te angleške zahteve. Pred svojim odhodom v Ženevo je imel sinoči angleški zunanji minister po radiju govor, v katerem je ponovno naglasil, da Anglija ne misli spreminjati svojega znanega stališča ter da bo slej ko prej zahtevala najstrožje izvajanje določb pakta Društva narodov, ako bi prizadevanja, ki se vrše sedaj, ostala brez uspeha.

Amerika in Italija

Amerika hoče ostati strogo nevtralna, vendar pa bo podprla vsako akcijo za ohranitev miru

Washington, 31. oktobra. AA. Državni tajnik za zunanje zadeve Hull je dal večeraj glede na vedno nove zahteve tiska in javnosti, da se za vsako ceno prepreči ves iz-voz v Italijo, z izjavo da vlada dan za danem proučuje splošno situacijo in da bo storila vse, da se dejansko popolnoma ukine izvoz blaga iz ameriških Zedinjenih držav v drž-ave, ki se med seboj bojujejo. Amerika bo strogo čuvala svojo nevtralnost.

Bivši državni tajnik za zunanje zadeve Kellogg je imel v Saint Paulu v državi Mine-sotti govor, ki so ga prenašale vse ameriške radiopostaje. V svojem govoru je dejal, da Zedinjene države smejo in morajo obele-žiti Italijo kot napadalca, kakor so to storile že evropske države. Italija je in flagrantni napadla suvereno Abesinijo. Poleg tega pa bi se moralo Italijo, obsoditi tudi zaradi prekršitve veljavnih mednarodnih pogodb. Ameriška vlada bi se morala pridružiti vla-

dam drugih držav, ki si prizadevajo, da do-sežejo čim prejšnjo mirno ureditev vzhod-noafriškega spora.

Washington, 31. oktobra. AA. O priliki sprejema novinarjev v Beli hiši je dal tudi Roosevelt daljšo izjavo o stališču ame-riških Zedinjenih držav glede italijansko-abesinskega spora. Tudi on se je postavil na stališče, da je treba onemogočiti izvoz ameriškega blaga v obe vojujoči se državi. Dejtal je med drugim, da bi se ame-riškega državljan ne smeli udati trgovskim skušnjavam in sklepati kupčije z blagom, ki je namenjeno za ubijanje ljudi. Vlado bo uvedla posebno nadzorstvo nad izvozom petroleja in drugih pogonskih sredstev. Omenil je, da je že 20. septembra, ko se vojna v vzhodni Afriki še ni pričela, sve-toval lastniku neke velike ameriške tovarne za obutev, naj ne sprejme nikakih naročil iz Italije.

Nemčija ostane nevtralna

Berlin, 31. oktobra. v. Nemčija zasleduje z največjo pozornostjo razvoj abesinsko-italijanskega spopada in z njim zvezane intervencije Društva narodov. Kljub temu, da ni Nemčija več članica ženevske institucije ter je torej prosta vseh njenih obvez, skuša ohraniti videz najstrožke nevtralnosti v spopadu med Italijo in Abesinijo ter Rimom in Ženevo. Proti pričakovanju mnogih se Nemčija strogo ču-va vsake akcije, ki bi dala slutiti, da bo ponovno poskusila spraviti v svoje brazde Italijo ter jo privabiti k sebi po težkih preizkušnjah, ki jih doživlja sedaj z Lon-donom in Parizom. To pa je pripisati temu, da se nemški diplomati ogibajo vsake ak-cije, ki bi lahko zavirala politiko, ker si žele tudi za naprej ohraniti angleško na-

klonjenost. Pričakovati pa je, da se bo nemška politika obmila zopet proti Dunaju, kjer so njene postojanke kljub vsem na-pram avstrijske vlade še vedno zelo močne.

Pariz, 31. oktobra. AA. Uradni krogi me-nijo, da bo Italija v najkrajšem času la-hko pričela izkoriščati surogate kuriva, ki so jih pričeli v zadnjem času izdelovati v Italiji. Mesto bencina rabijo že sedaj av-tobusi na več progah oglej in kakor poro-čajo, se promet razvija povsem normalno. Mesto petroleja so pričeli ponekod rabiti neko mešanico metilnega alkohola in dru-gih snovi. Strokovnjaki trdijo, da daje ta zmes v kaloriji enake rezultate kakor bencin, odnosno petrolej. V Toskani in Emiliji uporabljajo razne pline. Tudi v Parmi uporabljajo plin kot pogonsko sred-stvo za osebne in tovarne avtomobile.

Kritičen položaj Lavalove vlade

Spor med vlado in finančnim odborom je še povečal notranje politično napetost — Laval grozi z ostavko

Pariz, 31. oktobra. z. V finančnem od-boru poslanske zbornice je prišlo večeraj do ostrega konflikta med vlado in pro-računsko komisijo. Komisija je začela proti volji vlade razpravljati o proračunu za leto 1936 ter je že na prvi seji črtala celo vrsto proračunskih postavk, tako da je nastal že sedaj primanjkljaj v znesku 2-4 milijarde. Vlada pa je bila odločena že v prihodnjem proračunu vzpostaviti ravnotežje. Laval, ki je bil zadnje dni zaposlen z diplomatskimi pogajanjmi, je sinoči sporočil predsedniku finančnega odbora, da bo podal ostavko ako bo finančni odbor še nadalje v taki meri sabotalni prizadevanje vlade za ureditev državnih financ. Ko je pred-sednik odbora to sporočil na seji finanč-ne komisije, je nastalo veliko razbur-jenje. V Lavalovi izjavi vidijo odkrite grožnje. Sprejeli so kratko resolucijo, v kateri protestirajo proti takemu izjavi.

poslanski zbornici, čim se sestane. Po-litična napetost se je zaradi tega tako poostрила, da se vedno bolj zgoščujejo vesti o skorajšnji krizi francoske vlade-vanju. To resolucijo bo odbor predložil

Vlom v Kranju

Kranj, 31. oktobra. V Kranju se je pojavila podjetna vlo-milska tolpa, ki je v zadnjem času na raz-nih krajih poskušala svojo srečo. Nedavno so vlomili vdrl v urad sreškega načelnstva, kjer so se lotili železne blaginje, a pri po-slu so jih zadržali, nakar so pobegnili. Od-neli so samo nekaj drobiža, v uradu so pa pustili vse vlomilsko orodje. Danes ponosi so pa vlomili pri čevljar-skemu mojstru Andreju Černivcu na Blej-ski cesti 9 in mu odnesli razno usnje ter več parov čevljev. V naglici pri izbihi niso preveč pazili in so odnesli več parov ne-enakih čevljev. Černivc ima okrog 3000 Din škoda.

Čevlji se bodo podražili

Pri nas se obeta podražitev obutve in popravila približno za 10 odstotkov

Ljubljana, 31. oktobra. Zauzeta leta smo govorili skoraj več o prenoskih cenah kakor o dragini. Zadržali smo se pa začele cene nenavadno skakati, kar kaže, da vplivajo na svetovno gospodarstvo posebni čimbeniki. Nedvomno ni brez velikega pomena za mednarodno gospodarstvo vojna v Afriki. Konzumenti se bodo pa težko prijavili z naraščajočo dragino, toda s njo bodo morali računati. Nedavno smo morali ugotoviti, da se je podražilo žito, zdaj pa moramo zapisati, da se nam obeta tudi podražitev obutve. Zato se se torej podraževati najpotrebnejše življenjske potrebščine. Kaj to pomeni nam na zimo, si lahko predložiti dovolj samo neposredno prizadeti konzumenti naših in tudi srednjih slojev.

Surove goveje kože so se začele podraževati že septembra. Na njihovo ceno vpliva svetovni položaj, še prej, ker so proste carine ter na prodaj po svetovni pariteti. Marsikdo bi mislil, da so se cene dvignile zato, ker sta jih začeli kupovati Italija in Anglija v večjih količinah. Toda v glavnem je učinkovalo na cene, da tudi Ameriška letos kupuje kože na svetovnih tržnicah. Lani so ubili v Ameriki okrog 6 milijonov glav govejv živine več kakor navadno, ker je bilo veliko pomanjkanje kreme. Zato je pa začelo letos primanjkovali kože.

Vsi znaki kažejo, da ta podražitev ni samo začasen pojav, temveč, da bo cene ostale visoke do leta. Se vedno se kaže črna tendenca navzgor. Podražitev je tem usodnejša, ker so se surove kože podražile za 30%. To je seveda vplivalo na

cene usnja, ki se je podražilo (najmanj) za 20%. Temu pa mora slediti podražitev obutve. V Avstriji in Madžarski se je že podražila približno za 10%. Ako se podraže surove kože za 10%, se podražijo usnje po starem usnjarskem pravilu za 6.5%, kar znaša torej pri 30% podražitvi približno 20% višjo ceno usnja.

Podražitev usnja ne bo ostala brez vpliva na cene obutve pri nas. Kakor se je obutve podražila v sosednjih državah, tako se obeta podražitev tudi pri nas, in sicer približno za 10% na nove čevlje in popravila. Morda bi kdo mislil, da bo od podražitve obutve imela korist čevljarstva obrt, ki je zdaj že skoraj povsem na tleh. Toda, če se bo podražila obutve, se bo najbrž še bolj zmanjšal konzum. Na deželi so ljudje že zdaj po večini bosi poleti in tu in tam tudi napol bosi pozimi. Znani so celo primeri da ljudje hodijo bosi po snegu! (Prekmurje, Hrvatsko Zagorje, Halozje). Mnogi meščani pa ne morejo več obuti soliske mladine. Otroci nosijo čevlje staršev in starejših bratov ali sester. Na zimo pa de kupna moč prebivalstva še posebno, zato bodo ljudje še tem bolj prizadeti s podražitvijo obutve.

Nujno potrebni so primerni ukrepi za zaščito čevljarstva obrti in konzumentov. V Avstriji razmišljajo, da bi omejili, odnosno povsem ustavili izvoz surovih kož. Morda bi bil takšen ukrep potreben tudi pri nas. Ponovno pa naglašamo, da je treba priskočiti na pomoč takoj, kajti zima je pred duri in s podražitvijo obutve se bo beda zelo stopnjevala.

Naš tujski promet v številkah

V letošnji sezoni je bilo v naših letoviščih 118.806 gostov, od teh 90.422 naših državljanov

Ljubljana, 31. oktobra. Brez oktobra smo pridobili bilanco tujskega prometa v Sloveniji in smo z radoščo ugotovili, da je večina naših letovišč v primeri z lanskim letom po številu gostov napredovala. Zelo zanimiv je tudi pregled glede narodnosti tujcev, ki so obiskali naše kraje. Videli bomo, da čeprav je iz nekaterih držav prišlo k nam manj gostov kakor prejšnja leta, vseeno stalno napredujemo, ker je prišlo iz drugih držav k nam več letovničarjev.

Rekordno leto v vsakem pogledu je bilo 1. 1932. Po številu tujcev relativno si-ber ne dosegajo letošnjega leta, sorazmerno pa je bilo mnogo bolj zadovoljivo, ker obsega samo bilanco 58 občin, dočim se letošnja statistika razteza na 193 občine. Letos je naša letovišča od 1. januarja do 30. septembra obiskalo skupno 118.806 gostov, ki so prihajali 808.092 nočnim. Na prvem mestu so seveda naši državljanji, ki jih je prišlo 90.422, torej 76.1% ali dobre tri četrtine vseh tujcev. Njih denar je ostal doma, le da je zamenjal lastnika. Za naše gospodarstvo je mnogo važnejši dohodek tujcev, ker prinašajo v našo državo denar. Vsem pravišči Avstriji, katerih obisk je znašal 7483 ali manj kakor 6.3% vse tujske prometne bilance. Le malo zaostaja s 7159 gosti Češkoslovaška, ki je dala 6% letovničarjev. Razveseljivo je porast gostov iz Nemčije, od katerih je prišlo 4266 ali 3.6% tujcev. Četrto mesto zavzema še nekaj let Italija. Poslaja je letos 2524 oziroma 2.1% gostov. Znanost smo napredovali v pogledu francoskih letovničarjev, ki so s 1346 ali 1.9% zasedli peto mesto med tujci. V večjem številu so nas med drugimi obiskali Anglije (769), Madžari (733) in Poljaki (674). Ostale države so skupaj okoli 300 do 500.

Zanimiva je primerjava s prejšnjimi leti. V rekordnem letu 1932 smo izkazali 100.631 tujcev s 504.096 nočnimi po statistiki 58 občin. Od posameznih narodnosti so k temu številu prispevale: Jugosla-

vija 75.390, Avstrija 8391, Češkoslovaška 4178, Nemčija 4135, Italija 2917, Madžarska 1342, itd. Leto kasneje je pregled obsegal že 93 občin, kamor je prišlo na vseh 110.557 letovničarjev, ki so plačali 618.126 prenočnin. Od tega jih je bilo iz Jugoslavije 81.678, iz Češkoslovaške 10.244, iz Avstrije 10.066, iz Nemčije 2659, iz Italije 1727 in iz Madžarske 1595. Pri češkoslovaških je treba upoštevati, da je njih število tako visoko zaradi vseslovenskega zleta, ki je bil tisto leto v Jugoslaviji in je izredno mnogo Slovkov obiskalo naša letovišča, kjer so ostali dalje časa. Zelo zanimiv pregled obsegal letovniški pregled obiskovalcev letovniških občin. Tedaj smo imeli v naših letoviščih skupno 98.406 gostov s 694.453 nočninami. Od teh je bilo 72.045 Jugoslovencov, 10.451 Avstrijcev, 5429 Čehoslovakov, 3606 Nemcev, 2105 Italijanov, 1393 Madžarov, 558 Francozov, 448 Poljakov itd.

Primerjava med letom in lani nam da je točno sliko, v koliko je bil obisk posameznih narodnosti letos večji ali manjši. Letos smo imeli 20.400 gostov več ali za 20.7%. Tudi v nočninah se kaže napredek za skoro 16% ali v številu za 113.639. Z izjemo dveh narodnosti smo napredovali pri vseh ostalih. Edini minus izkazuje obisk tujcev iz Avstrije in Madžarske. Prvih je letos prišlo 2968 ali za 23.4%, drugih pa 660 ali za 50.02% manj kakor lani. Zakaj so nam letos postali manj naklonjeni, ne tiči morda v tem, da so bili slabo postreženi. Vzroki so drugje in nam jih ni treba posebej obravnavati, ker so eplošno znani. Pri vseh drugih narodih pa smo ogromno napredovali in znaša porast pri nekaterih državah za več sto odstotkov. V naslednjem podajamo uradno statistiko, po število pomeni prirastek gostov, v oklepaju pa izraženo v odstotkih. Jugoslavija 18.377 (25.5%), Anglija 218 (40.3%), Belgija 243 (300%), Bolgarska 123 (67.7%), Češkoslovaška 1730 (31.8%), Francija 788 (134.2%), Grčija 222 (109.8%), Holandska 392 (288.2%), Italija 429 (29.7%), Nemčija 660

(18.3), Skandinavija 159 (155.8), Švica 105 (41), ostala Evropa 80 (25.6), Amerika 153 (50.1), ostali kontinenti 58 (91.1).

Tujski promet je bil sprva jako slab in se je bilo bati, da bo letošnja statistika naravnost porazna, posebno, ker niso bili urejeni odnosi z državami, ki so vedno dajale največ gostov (Avstrija, Nemčija, Madžarska) in jih do julija sploh ni bilo. Položaj se je v drugi polovici julija razveseljivo spremenil in kmalu so bila naša

letovišča dobro zasedena. Izjemo je tvoril edino Bled, ki je letos v tujsko prometnem pogledu dočel obuten udarec. Naslednje avstrijskih in madžarskih gostov niso letovišči kraji preveč občutili, ker so jih nadomestili gostje iz drugih držav, v prvi vrsti iz Češkoslovaške in Francije. Gornje uradne podatke je zbrala Zveza za tujski promet v Ljubljani, ki je največji propagator našega turizma v inozemstvu.

Zopet nesreča na železniškem prelazu

Med Veliko Loko in Trbnjem je zavozila lokomotiva v tovorni avto

Trebnje, 30. oktobra. V torek se je na dolenski progi med Veliko Loko in Trebnjem, na prelazu državne ceste Ljubljana—Novo mesto, čez železniško progo zgodila nesreča, ki ni lahko imela — slično kakor ona pred dnevi na Ježici — katastrofalne posledice. Tu je zavozila lokomotiva v tovorni avto. Bila je res sreča v nesreči, da ni bilo človeških žrtev. Državna cesta pelje čez železniško progo nekako v sredini med postajama Velika Loka in Trebnje. Prelaz zapira železniški čuvaj na mestu, iz čuvajnice, ki stoji ob prelazu. Zapornici sta železni in imata železno mrežo.

Bilo je okrog 7 ure zvečer — noč je bila temna, a jasna — ko je bilo čuvaju javljeno, da prihaja iz Trebnjega lokomotiva, ki je vozila za večernim osebnim vlakom. Čuvaj je takoj zaprl zapornice, nato pa se je postavil ob prelaz, da bi počakal na prihodu lokomotive. Kmalu je iz daljave zaslišal lokomotivo istočasno pa je opazil v zraku sijaj močnih svetilnic na nočnem nebu, kar je pričelo da prihaja tudi avto v isti smeri po cesti proti prelazu. Zavedel se je, da bosta oba — avto in stroj — privozila hkrati do prelaza. Toda to ga ni plašilo, — saj se to dnevno dogaja. Mislil si je pač, da bo avto ustavil pred zapornico in počakal. Toda zgodilo se je drugače! Kmalu se je pokazal izza ovinka pri gostilni Uhan avto, ki je vozil s precejšnjo brzino. Ker brzine le ni zmanjšal, je čuvaj že na razdaljo 100 korakov dajal z lučjo znake naj ustavi, kajti za bližnjim ovinkom je že živigala lokomotiva. Toda avtomobilist se za železničarjeve znake ni zmenil, temveč je zavozil v zapornico, jo skrilil in dvignil, nakar je avto zdrsnil naprej in obstal na tiru. Železniški čuvaj je stekel proti lokomotivi, ki je bila privozila izza ovinka. Opozoril je strojevodjo s signali svetilke na avto. Strojvodja je z vso silo zavrl, tako, da se mu je posrečilo brzino lokomotive toliko zmanjšati, da je le lahko zavozila v avto, ga potiskala kotih

10—15 m naprej in se ustavila. Avto je bil precej poškodovan. Škode bo okrog 15.000 Din. V avtu je bilo naloženih 18 zakladnih prašičev, ki so ostali ne poškodovani. Poleg soferja so bili v avtomobilu lastnik in dva moža, ki sta spala na prašičih. Po karambolu z zapornico, so vsi kakor bi trenili poskakali iz avta. Kaj bi bilo ako bi tega ne storili! In kaj bi bilo, ako bi strojevodja ne zmanjšal brzine? Potniki bi ne umeli časa skočiti iz avtomobila; vsi z avtom vred bi bili zdrobljeni.

Čuvaj, ki je z signali opozoril strojevodjo na opasnost in ga pozval, naj ustavi, je po nezdvižni sofer napadel na način, ki je razburil vse, ki so prišli na nezgodi na prelaz. Njegovo razburjenje je šlo celo tako daleč, da je hotel preprečiti, da bi domašini odstranili avto izpred stroja in s proge, češ, da je to pesel železniške uprave. Dve avtomobilski nezgodi na železniškem prelazu pripetili zadnje dni, ena na prelazu, ki nima zapornic — tu se je avto zaletel v vlak; druga pa na prelazu, kjer so zapornice. Te so bile zaprte in avto se je zaletel v nje nato je obšel na tiru, nakar je šle lokomotiva zavozila vanj. V obeh primerih je dajal čuvaj znake soferju, naj ustavi. V drugem primeru bi avto lahko pasiral prelaz, ako bi ne bilo zapornic. V avtu je bilo polno raztresenega vozila in zdrobljena »barigela« in seveda je močno dišalo po vinu.

Soferji pazite na železniške prelaze! Vse kaže, da bo ugotovitev, ki jo železniška direkcija navaja v ponedeljkovi »Slov. Narod« pri opisu nezgode na Ježici, da se pripeti več težjih nevarnosti na prelazih z zapornicami, imela stvarno podlago, kajti nezgoda na Ježici bi se kljub zatvornici pripetila, najbrž pa s hujšimi posledicami. Nezgoda med Veliko Loko in Trebnjem pa bi sigurno izostala, ako bi ne bilo zapornic, kajti avto bi neovirano pasiral prelaz. Zato bi bilo priporočljivo, da bi ostale zapornice le na res izredno frekventiranih prelazih večjih krajev.

Trg pred Vsemi sveti

Ljubljana, 31. oktobra. Živilski trg je nudil danes nenavadno sliko. Prevalovalo je cvetje, bilo je na vagona zelenja, vencev in vrtnarij so dostavili mnogo izdelkov svoje umetnosti. Danes je pa tudi post, zato je bil trg založen tudi z ribami. Danes je sploh poseben dan in sicer mednarodno dan varčevanja in se posebej dan varčevanja v Ljubljani, kar se je seveda nekoliko poznalo na trgu.

Vendar pa so gospodinje precej posegale po ribah, ki niso bile zelo drage. Najcenejše so bile ščuke, ki so po 10 do 12 Din kg. Morskih rib ni bilo mnogo. Cene so bile v splošnem nespremenjene, in sicer so bile hobotnice po 32 Din, cipilje po 26 do 28, sardelice po 14 Din itd. Smrečja, zelenja, vencev in cvetja je bilo toliko, da vsi prodajalci niso mogli dobiti prostora na samem trgu. Zato so se vrstili na nabrežju pri tromežju in vzdolž mesarskih stojnic. Največ jih je pa bilo na stalnem prostoru. Meščani so najbolj kupovali krizanteme v šopkih kar je še najcenejše. Kljub temu se ja pozna tudi pri cenah cvetja zelo konjunktura. Lepše cvetje se prodajalo po dinarju komad, ne šopek! Vendar so se gospodinje, ki so imele danes izredno mnogo opravkov na trgu (nekateri so bile v žalnih oblekah), prav trgate zanj. V zgodnjih urah je bilo že razprodano lepše. Nekoliko manj so pa posegale po venci. Oziroma so se sicer po krasnih vrtnarskih izdelkih, toda zdeli so se jim dragi. Krasnata stola in košarice so bile po 70 Din najdražje, najcenejše pa po

20 Din. Krizanteme v lončkih so po 7 do 12 Din. Cvetje so prodajale tudi Trnovčanke med zelenjavo. V splošnem je kupčija bolj cvetela s cvetjem in venci kakor živili.

Tragična smrt uglednega gospodarja

Škofja Loka, 30. oktobra. Ne-le po Poljanski dolini, marveč tudi v Škofji Loki sami je včeraj na večer vzbudila veliko pozornost vest, da je šel prostovoljno v smrt ugledni in občan poznostnik g. Franc Uršič iz Hotavlj občin Trata. Kaj je poznalo pokojnika v smrt, ni znano, brez dvoma pa je, da je storil usodni korak v trenutku duševne zmedenosti. Še v ponedeljek je bil kot celnice na komisije škofjeloškega sodišča v Stari Oselici in ni kazal nobenih znakov duševne potrtosti. Nasprotno, bil je videti dobre volje in pohvalil se je, da je prodal okrog 1100 kg zabolk.

Naslednjega dne ob 16 pa je ugasnilo življenje moža, ki je bil občini Trata dolgo vrsto let predsednik in voditelj. Pokojnik je bil dober organizator in marljiv javni delavec. Svojo domaćijo je ugledno vodil. Pred kratkim si je uredil smišlni, co in prostor za žganjkuho.

Politično je pripadal višji SLS in je veljal za enega njenih stebrov v tej dolini. Rad je zahajal v družbo, ljubil pa je predvsem jedrnat, klene razprave, v katerih so se menale krepke besede trdnih kmečev.

kih gospodarjev in se resno razpravljalo svoji družini je bil skrben, dober oče in je poslal nekaj svojih otrok tudi v šole. Poleg devetih otrok zapuščala tudi vdovo Prandškova.

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Četrtek, 31. oktobra katoličani: Volbenk, Gorazd
Jutri: Petek, 1. novembra katoličani: Vsi svetniki, Ljubomir

DANASNJE PRIREDITVE
Kino Matica: Bengali
Kino Ideal: Vse za denar
ZKD: »Atlantik« ob 14.15 v Matici
Kino Sloga: Barkarola
Kino Siska: Če žene stavkajo
Kino Union: Devica Orleanska
Izredni občni zbor Filharmonične družbe ob 18 v Hubadovi pevski dvorani.

PRIREDITVE NA PRAZNIK
Kino Matica: Bengali
Kino Ideal: Grof Monte Christo, matineja »Vse za denar« ob 10.30
ZKD: »Atlantik« ob 11. dop. v Matici
Kino Sloga: Barkarola
Kino Siska: Strup v krvi
Kino Union: Devica Orleanska
DEZURNE LEKARNE
Danes: Mr. Sušnik, Marjin trg 5, Ku-
raht, Gosposvetska cesta 10, Bohinec ded.
Cesta 29, oktobra 31.
Na praznik: Mr. Leustek, Resljeva cesta
1, Bahovec, Kongresni trg 12, Nada Komotar, Vič — Tržaška cesta.

Vlomilci zopet na delu

Ljubljana, 31. oktobra

Tatovi in vlomilci so postali zopet podjetni. Danes je bila na policiji cela vrsta prijav o številnih vlomih in tatvinah, zlasti po stanovanjih. Včeraj ponoči je bil v Zgornji Siskli 191 okraden lastnik pletilske industrije Robert Donath. Iz skladišča mu je ponoči nekdo na spreten način ukradel 43 raznobirnih ženskih puloverjev in jopic v skupni vrednosti 2500 Din. Okno skladišča je bilo odprto in je verjetno, da je tat s palico potegnil pulovre iz skladišča.

Pred dnevi se je neznan tat neopaženo vthotopil v stanovanje skladiščnika Frana Stanovnika v Aljaževi ulici 35 in odnesel Stanovniku 300 Din vreden suknjič, njegovemu gospodarju Angelinu Battolinu pa 800 Din vreden suknjič. Marija Arko, žena carinskega uradnika, je prijavila, da ji je nekdo odnesel z dvorišča na Višharjevi cesti 41 moško srajco, 170 Din vredno, ki se je tam sušila. — Prodajalka suhe robe Angela Mekinčeva je pustila včeraj na Cankarjevem nabrežju svoj vozček, zeleno pleksano cizo. Ko je pa prišla po končani kupčiji po voz, ga ni bilo nikjer. Nekdo je siloma odtrgala verigo, s katero je bila ciza priklenjena in ga odpeljal. Mekinčeva ima 700 Din škode. — Zasebnica Ana Gramova, stanujoča v Florjanski ulici 31 je te dni odšla z doma in pustila ključ od stanovanja na oknu. To je izvolal podjeten tat, odpel je stanovanje in ji odnesel dva otroška plašča, dve novi srajci in 10 robcev v skupni vrednosti 600 Din. — Posestnik Ivana Marn na Viču 21 ima lep čebelnjak z več panji. Včeraj zjutraj je pa opazil, da je ponoči nekdo izpraznil dva panja in mu odnesel 11 kvičev satovja, da ima Marn 500 Din škode.

Posestnik Miha Letner iz Zgornjih Garmejnov je pripeljal včeraj kakor običajno mleko v Ljubljano. V Cigaletovi ulici je pustil vozček in raznašal strankam mleko, med tem časom mu je pa nekdo ukradel 300 Din vreden »Hubertus« plašč. — Na Masarykovi cesti so v četrtek ponoči neznan vlomilci vdrli v barako branjeveke Alojzije Fisterjeve in ji odnesli razne jestvine v vrednosti 200 Din, poleg tega so ji pa napravili 50 Din škode na vratih in ključavnici. — V Wolfovi ulici 8 je pred dnevi nekdo vlomil v delavnico knjigoveza Josipa Dečmana, toda vlom se mu ni izplačal. Vlomilec je razbil okno in zlezel v delavnico, tam je pa siloma odšel predal, v katerem je našel kovinasto škafijo. Rožljalo je po denarju in prepričan je bil, da je notri bogat plen. Gotovo je bil pa precej razočaran, ko je škatljo odprl. V njej je bilo namreč samo 15 Din.

Iz Ptuj

— »Jadranska straža« v Ptuj priredi 9. novembra ob 18, uri v Prosvetni dvorani »Mladike« »Dan Jadranske straže.« Vstop prost!

— Zopet samomor znanega tatu. Svoječasno je brez sledu izginil iz ptujškega okraja 30 letni hlapec Anton Horvat, ki je svojemu gospodarju odnesel 4000 Din. Na podlagi tiralice so ga orožniki v Pregradu v savski banovini izsledili, še predno so so ga pa prijeli, je izvršil samomor. Našli so ga v bližnjem gozdu obešenega. Orožniki so zaplenili nekaj pokradenih predmetov, med drugim tudi kolo, ter vse poslali ptujskemu sodišču.

— Dež, ki je zadnje dni zelo napojil že skoraj izsušeno zemljo, je tudi zelo blagodejno vplival na vodnjake, ki so bili zlasti v višjih legah popolnoma izsušeni. Prebivalstvo Haloz in Slovenskih gorje je moralo nositi vodo za živino po po do eno uro daleč iz doline v hribe. Z dežjem so se napojili tudi vodnjaki, tako da se ni bati več pomanjkanje vode.

— Vojaške grobove urejujejo na mestnem pokopališču in na pokopališču v Brstjah, za kar je poskrbelo ptujška mestna občina, ki bo grobove tudi okrasila s cvetjem in prižgala sveče na dan Vseh svetnikov. — Ali se bo kdo spomnil tudi grobov na vojaškem pokopališču pri Ptuj, kjer leži veliko vojakov, ki so žrtvovali svoje življenje za domovino?

MAGN SIKLAN

ROMAN

Sida Silanova

»Oprostite, jo je prekinila Danica malo razčistila, vprašala si me za nasvete in jaz sem ti jih dala. Nič več in nič manj. Če si sama vedela vse bolje, pa ti me ni bilo treba vpraševati. In — kar sem ti svetovala, sem ti svetovala pametno, kakor bi ti vsaka razsodna in normalna ženska. Ako bi se bila mojih nasvetov držala tako kakor se jih nisi, bi bilo mar kaj drugače. Tvoji očetki so zato čisto sgrešeni.«

»Oprostite, nisem si hotela ničesar očitati, ugotovila sem samo suha dejstva. Spomni se le, kako sem se zatekala k tebi v vse, v vseh svojih tesnoba: zaradi ljubca do Danila, poroke z Ervinom, ureditve zakonskega življenja, vere in vsega. Ti si mi pa govorila o potrebi iz življenja življenja in površnosti, ki meče slegmatično preko ramen vse, kar sega nad osebnostno sebičnost. Danes pa vidim, da je v življenju treba še nekaj drugega: odgovori. Le v odgovori je pot do sožitja ljudi in usklajenja njihovih mod.«

»Velika modrost, ki pa ima to nalogo, da spada le v teorijo, moja draga Sida. Toda govorimo čisto določno! Sem ti kdaj svetovala, da se zaljubi do ušes in čez v zdravnišča? Ne, dejala sem ti celo, da se samo igraš. Za poroko z Ervinom

si se odločila sama in sem samo izvršila tvojo prošnjo, ko sem posredovala pri njem. Glede ureditve zakonskega življenja so bili moji nazori večinoma kot trezni: ali mu bodi žena, ali se pa loči, ako nočeš ubrati tretje poti, kakor jo ubere toliko drugih, ki zakona ne razbijajo, ampak ga izpolnjujejo z vezmi izven njega. In naпослед glede vere. Prav to dokazuje tvojo neravnnoteženost, tvoje večno bojno vrtnanje in iskanje z neprestanim spreminjanjem razpoloženj. Meniš, da si kdaj zares verjela? Da bi sploh mogla globoko verjeti? Ne, vera je zadeva srca, ne razuma. Verovati se pravi verjeti, ne razumeti. Zato pa vero imamo ali je nimamo. Med vero in nevero obstoja sicer res lahko tudi še dvom, a ta ni več vera, marveč še nevera. Dokazovati upravičenost vere z znanostjo, je prav tako nemogoče, kakor dokazovati upravičenost znanosti z vero. Ti pa si iskala Boga le iz zagate in iskala si ga z razumom. Čustvo, o katerem ni nekaj časa mislila, da je resnično, je bilo le domišljija. Prav tako je bilo v vsem drugem. Krivda ni v nasvetih, ampak v tvoji nedostopnosti za te nasvete.«

»Sedaj pa govoriš ti kakor modrec,« je dejala Sida. »Odkod si neki dobila to modrost?«

»Od nikogar.«

»Da, se je vmešala Mary,« gospa Martinčeva govori v bistvu resnico. Človek ne sme padati nenehoma v vrha v globino in skakati iz globine na vrh. Za kar se odloči, tega ne se oklene. Če nisi mogla živeti z Ervinom, bi se bila morala ločiti že davno. Čemu si odlasala? Morda vsega tega ne bi bilo. Če si se pa sedaj odločila in se je Ervin umaknil, ostani na novi poti in ne muči sebe in drugih, ki te ljubijo.«

»Tudi jaz mislim tako,« je pritrtila Jasna. »S tem je le konec nečesa, kar je obstojalo samo po obliki, ne pa po vsebini. Se hočeš mar s svojo mladostjo pokopati pod trhle ruševine in segniti?«

»Vse ste enake,« se ugovarjala Sida. »Vse gledate, a nobena ne vidi. Poglejte vendar,« je kričnila obupno, »in domoujte, da sem morilka, morilka lastnega moža ki mi ni storil nič drugega kakor to, da me je ljubil in mi nora zaupal. Tega ne izbrišete z nobenim modrovanjem. Kako bi mogla biti ob tej zavesti še kdaj žena drugega?«

»To je blazno,« je vzkliknila Danica. »Morilka moža... Kakšna morilka? In kakšnega moža? Če bi bil mož, kakršer bi moral biti, bi bil vzel bič in te naklestil, ali pa brnčil na cesto in odšel sam dalje svojo pot. Tako bi storil mož, ki bi bil zares vreden tega imena. Ervin se je pa ubil. Smešno...«

»A to še ni vse,« je kričala Sida, »ni sem samo morilka, marveč tudi zločin-

ska ustvarjalka novega življenja, porojenega iz greha, življenja, ki bo proklet, kakor je moje.«

»Novega življenja?« so vzkliknile vse tri hkratu.

»Da — noseča...«

»Sida!« je dejala Mary in skočila k njej. »Vse to ponujaš ob tej zavesti? Ne, tega ne bi pričakovala. Ni v tebi prav nič materinstva? Hočeš zares postati morilka? Pomisli vendar na dolžnost do otroka!«

»To je grozno... Saj si poblaznela,« je vzkliknila Danica.

»Pomisli na otroka!« se je razburila Sida. »To sem silila že sinoči od Danila. Naj vam ponovim, kar sem mu odgovorila? Kaj je večji zločin, preprečiti njegovo rojstvo ali dopustiti, da bo naslednik moje grozne usode?«

»Ti si bolna,« je dejala Danica vznemirjeno. »Povsod vidiš same strašne strahove. Če bi jaz tako gledala, bi se tudi lahko ubila. Sploh, ubili bi se vsi ljudje, kar jih je. Spametuj se vendar! Vse, kar misliš in govoriš, je blazno. Dvigni se nad ta mrak, glej na življenje tako, kakršno je. Kdor gleda vedro, mu je vse naokoli svetlo in pot mu je ravna, kdor gleda mračno, mu je vse temno in krivenčasto. Poskrbi rajše, da se rodi otrok zdrav in zraste v človeka, ki bo živel tako, kakor je treba. Nekoč si mi zatirjala, da si očetova, ne materina, sedaj pa ostajaš čisto materina. Nič ni v tebi silanovstva.«

(Se bo nadaljevalo.)

»Vidi, vae som izgubil razen časti in
razen tistega, kar se mi je posrečilo pre-
pričati na mojo čast.«
(K. Hartmann)
★
Misionar je poslal svoje kuhovke ni-
gare na šol študentov.
(Politikone)

Čisti zobe — varuj se
zobnega kamna

SARGOV

KALODONT
PROTI ZOBNEMU KAMNU

Med živimi in mrtvimi

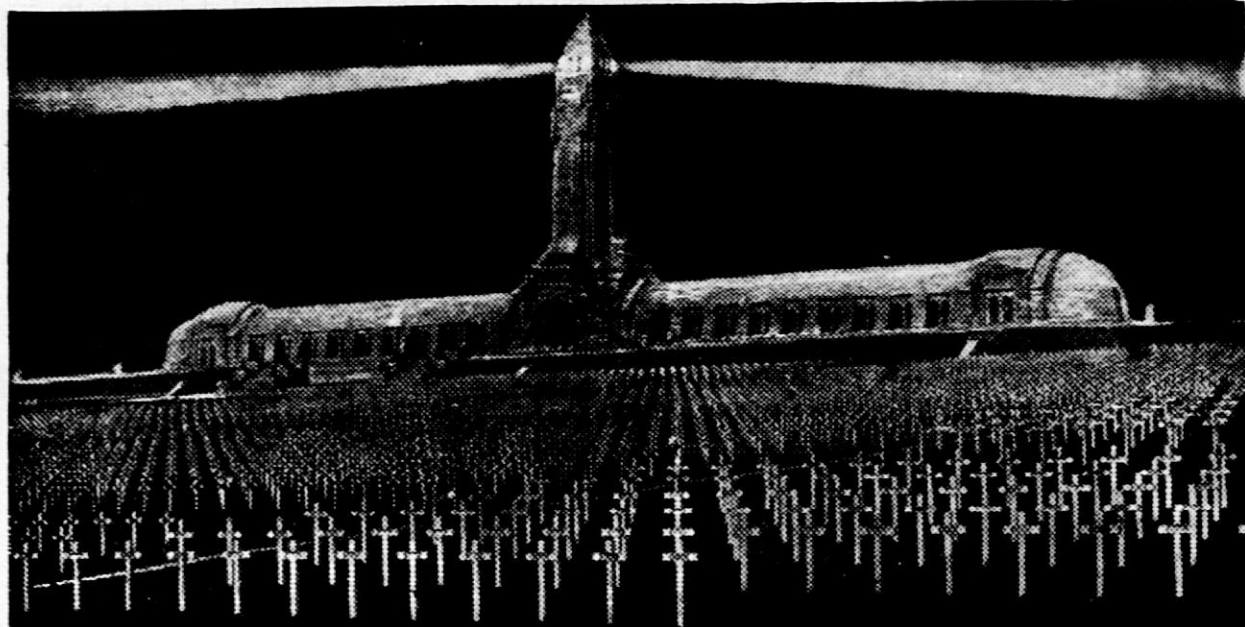
Čudno se stiči, da je zdaj največ življenja na njivi mrtvih

Ljubljana, 31. oktobra. Živi sopot mrtvih. Romajo na njivi mrtvih, med njimi nekaj se v njih domeni. Vselej se mišlja, ki jih sicer vedno odganja. Na pokopališču postane človek najprej filozof. Bude se čustva, ki jih sicer ne bomo sagrešili. Tako mora začeti razmišljati o smrti in življenju, ne bota. In o življenju se posebno lahko razmišlja, ko opazuje ljudi v odnosu do mrtvih.

vse zadnje štel v zlo ljudem, ako mečejo plevel tudi na zapuščene grobove...? Takšni so pač odnosi med živimi in mrtvimi. Na tem grobu jokaš, na sosednjega pa mečeš plevel.

Takšno je življenje. Nekateri se tudi smejejo na pokopališču. Mislijo, da hočejo nanj zaradi mrtvih? Samo zaradi žalosti? Zakaj bi ne šli samo na sprehod...? In na sprehod gredo tudi mlade gospe z otroškimi vozički. Nevarno sta po dve

Najstarejša in največja grobnica sveta



20.000 belih križev, na njimi pa 320.000 bojnih poljanah okrog Verduna najdemo in pobranih udobnih okostnjakov leži ta in tisto do neba: »Nehajte sejati so vrsto, narodi vsega sveta, služite si v solah in poravnajte svoje spore s sdravo pametjo, dostojno kulturnega človeka, ne pa morilnim oročjem, nedostojnim zverim.«

Živi ne morejo pozabiti na življenje, čeprav se tako mislijo na smrt. In to je življenje. V drevoredu pred pokopališčem pri Sv. Križu se je razvila sezonska trgovina. To je nekakšen sejmen. Zdi se, da je od leta do leta živahnost. Tudi obit, ki je v zvezi s umiranjem ljudi, se je razmahnila in prilagodila potrebam. Vrtinarstvo na levi in desni, tople gredice. V drevoredu so pa razpeli stebre stojnice prodajalci prigradnega blaga. Vse lahko kupiš, kar je potrebno za mrtve. In tudi, kar kupujejo živi le zase. N. pr. kostanj in slasticice. Prišli so prodajalci z dežela. Prodajajo pecek, cvetice venice in smučice. Nekateri ponujajo blago skoraj s obupnim glasom. Hrup je pa takšen, da večina ljudi hodi mimo, ne da bi se zmenila za prodajalce. Nekateri so podjuni. Pecek ponujajo celo ljudem, ki se vračajo s pokopališča. Eden se je hotel posebno umetnost iz peska izdelati na podlagi črne senile monogramne in napisu. To smo res med živimi. Življenje na praznik, vendar vsi tako radi živimo. Kdo bi mislil

skupaj. Točilo si imata povedati. Seveda ne o mrtvih, ker je pač človek se preveč živ. Vselej mora človek tudi na znak pravijo. In za otroka je dobro.

Če se v bližini mrtvih križajo tudi poti mladih ljudi, ki iščejo povod leka svojim srčnim bolečinam, se ne smejo čuditi. Zdi se, da se naše poti namerile proti pokopališču. Poudarilo je, da je zdaj največ življenja na njivi mrtvih. In zato je pokopališče privlačilo tudi nekatera dekleta, ki se s seboj smukajo okrog nebotičnikov vogalov in ki so doma na promeni. Če prodajajo cvetje, to menda ni smotno. In ne dobiš filit na pokopališču ne sme biti nikomur splošno. Da, takšno je življenje.



Spomenik judenburškim žrtvam

Tudi temu se ne smete čuditi, da si ogledujejo grobove šolarji v skupini pod nadzorstvom učiteljice. Sicer pa tudi ni prav, če človek o vsem filozofira, kar vidi na pokopališču. Na vse moraš gledati z razumevanjem, na življenje in smrt. Mislijo, da si ljudje zastavljajo kakšna posebna vprašanja na pokopališču? Težke misli hitro ogledajo, čustva zadušijo ter se zopet prepuste življenju, kakršno pač je. Ali jim kaj za merimo, da pozabijo na smrt, še preden se vnejo s pokopališča?

Iz Litije

— Celjani v Litiji. V nedeljo smo imeli v gosteh na našem spornem igrišču člane SK Jugoslavije iz Celja. Dospelih sta 2 garnituri, rezervna in I. moštvo. V predtekmi sta se spoprijela celjska rezerva z našimi rezervisti. Tekmo je sodil naš dobitnik g. Premk Lopek, ki kaže, da se bo dobro uveljavil tudi kot sodnik. Po tem pa se je vršila nogometna tekma med obema prvima moštvoma. Zmagalo so odnesli gostje s 3:5. Tekmo pa je sodil domačin g. Spis.

— Mladina za padle vojake. Kakor vsako leto, tako bodo oskrbeli tudi letos šolarji Litije osnovne šole svede in cvetje na grobovih v vojni preminulih vojakov.

— Zlata jesen. Za vse svete se je vreme spremenilo, kakor ga sicer nismo pričakovali. Imamo solne dneve, kar je dobrodošlo posebno našim gospodinjam, ki hite s pospravljanjem z vrhov. Pred tednom, ko smo imeli hude naivne, pa je že kazalo, da nam bo deževje pokvarilo vse pridele. Sava se je vzdignila čez 3 metre nad normalo, deževja pa je padlo v 24 urah toliko, kakor ga opazovalec g. Juvan letos poleti še ni zabeležil. Na višje ležečih krajih v Zasavju, kakor na Obalnem, v Stangi in drugod, je celo snegilo in je sneg za nekaj dni obelagal. Kmetje hite s pospravljanjem poznih poljskih pridevkov. Vsi se pohvalijo, saj tako bogatega prideleka že dolgo ne pomnijo. Zato so zadnji dnevi dvakrat zlati: zaradi solca in zaradi letine.

Praznik pravoslavskih v Ljubljani

Ljubljana, 31. oktobra.

Pravoslavna cerkvena občina bo svečano blagoslovila križe za novo pravoslavno cerkev sv. bratov Cirila in Metoda v zvezi s proslavo 700 letnice smrti sv. Sava, duhovnega očeta samostojne srbske nacionalne kulture. Objavljamo program teh svečanosti naših pravoslavskih bratov.

Pravoslavni mitropolit g. Dositej prispe v Ljubljano v soboto 2. novembra ob 17. Na kolodvoru mu pravoslavni verniki priredijo skromen sprejem. Potem pojde g. mitropolit v pravoslavno kapelo sv. Nikolaja, kjer ga bo pričakoval ljubljanski pravoslavni paroh s šolskimi otroci. V kapelici bo kratka večerna molitev. Pravoslavna cerkvena občina vabi svoje člane, da se v čim večjem številu udeležijo sprejema g. mitropolita na kolodvoru kakor tudi v kapelici.

Duhovni koncert v proslavo 700 letnice smrti sv. Sava bo v soboto 2. novembra ob 20.30 v dvorani Ljubljanskega Sokola v Narodnem domu, Bleiweisova 28. Na koncertu bo predaval o pomenu sv. Sava g. mitropolit Dositej. Ker za ta koncert ne bo posebnih vabil, se opozarjajo prijatelji lepega cerkvenega petja, kakor tudi vsa nacionalna javnost, da si pravočasno preprosto vstopnice, ki se prodajajo v trafiki Do. lar, Tyrševa 12, poleg trgovine Agnola. Cene so zelo zmerne: sedeži po 15.—, 12.—, 10.—, 8.—; balkonski sedež 10.—, stojalnice 5.— in dikeji 3.— Din.



Sv. arhijerejska liturgija v novi zgradbi še nedovršene pravoslavne cerkve sv. bratov Cirila in Metoda bo v nedeljo 3. novembra ob 9. Pel bo mešan zbor Srbskega pevskega društva iz Zagreba. Po liturgiji bo blagoslovil križe, ki se bodo takoj postavili na vseh pet kpol cerkve. Pravoslavna cerkvena občina vabi vse pravoslavne vernike, da se te sv. službe udeležijo v polnem številu.

Skupno kosilo pravoslavskih vernikov bo v nedeljo ob 13. Prijave za kosilo se sprejemajo v upravi prav. parohije do sobote ob 12. Kosila se lahko udeležijo vsi pravoslavni verniki, ker tudi za to kosilo posebnih vabil ne bo.

Zvočni kino Ideal

Samo še danes ob 4. 7. in 9 1/4 uri

DVE URI SMEHA

Stan. in Otto nerazdružljiva v filmu

VSE ZA DENAR

Smeš! Šala! Smeš!

Vstopnina 4.50, 6.50 in 10 Din.

Divji lovci v Kamniških planinah

Kamnik, 30. oktobra

V zadnjem času so se zakupniki lovskih revirjev v Kamniških planinah vedno pogostje priževali, da jim nekdo strelja divjačino. Kadar so bili na lovskih, so celo čuli streljanje, toda nepovabljenim lovem kljub najintenzivnejšem iskanju niso mogli priti na sled niti zakupniki lova sami. niti žandarmerija, kateri je bila zadavala prijavljena.

Toda kakor pravi pregovor: »Ni ni tako skrito, da ne bi postalo očito, tako so se tudi ti prijatelji nedovoljenega lova, katerega so dolgo časa skrivoma izvrševali, izdali in prišli po dolgem brezuspešnem iskanju končno pravici v roke.

Dne 27. t. m. sta zakupnika lova v lovskem revirju na Pirčevem vrhu in Kisovca gg. Gjurin in Vidmar slišala, da nekdo strelja v njunem lovstvu. G. Vidmar se je takoj podal v smeri, kjer je padel strel iskat nepovabljenega lova. Na poti se je ustavil v hiši Pernetu Leopolda nad Sv. Primožem in videl, da je imenovani pravkar prispel ves premočen iz gozda domov. Vprašal ga je kje je hodil naskar mu je ta odgovoril, da je nabiral v gozdu drva. Na prošnjo, da mu ta drva pokaže, mu je osumljenec pokazal kup starih filozofskih prekelj. G. Vidmar se je v prepričanju, da je v Pernetu ujel divjega lova, podal takoj v Kamnik in je zadevo prijavil žandarmeriji.

Kamniška žandarmerija je takoj uvedla obširno preiskavo in je poleg zgoraj imenovanega aretirala še tri druge, ki so bili skupno s Pernetom najbolj vrogi prijatelji prepovedanega lova in sodežnega mesa divjačine. Pri aretiranih so bile izvršene hitre preiskave ter so našli dve karabinski tipa »Manlicher«, katere so bile zaplenjene, podjetni lovci pa so romali v zapor.

Pri zaslišanju so vsi priznali, da so lovili divjačino, izgovarjajo pa se, da so zelo malo postrelili, kvečjemu kako srabro ali šoj, edino za enega srabro priznava, da je bil to njihov največji lovski plan.

Tako se je kamniškim orožnikom po dolgem iskanju končno posrečilo ujeti četverico, ki se je nekaj let pekala s divjim lovom in povzročila lastniškim precejšnjo škodo, ki se je pa znala spretno izmikati ter je delala petrolom silne preglavice.

Upati smemo, da bo sedaj v vseh lovskih revirjih v Kamniških planinah vsaj nekaj časa mir.

Slavnostni koncert

„Ljubljanske filharmonije“

Lovro Matačić brez dvoma zasluži naslov našega najboljšega dirigenta



Ljubljana, 31. oktobra

Nedavno ustanovljena »Ljubljanske filharmonije« je pod pokroviteljstvom JČ in je v ponedeljek zvečer drugič stopila na koncertni oder Uniona. V smislu svojih nalog je to pot povabila sprva k svojemu dirigentskemu pulitu V. Talicha, ki se, žal, ni mogel vabilu odzvati — bil je poklican po smrti Ostržaka na njegovo odlično mesto pri praškem narodnem gledališču, — mesto njega pa je pozvala za svoj koncert najboljšega jugoslovanskega dirigenta Lovro Matačića. Brez dvoma ni gosposanje odličnih, širšemu svetu poznanih in od njega pripravljenih dirigentov samo spekulativen čin, s katerim bi prireditelji koncerta privabili čim več publike v dvorano, ampak ima gosposanje takih dirigentov v prvi vrsti vzgojni pomen, za tem pa se na programu se odvijajo skladbe prav gotovo izvajajo v nepopolnejši obliki.

Lovro Matačić je pred 12 leti bil član našega opernega dirigentskega zbora in se ga spominjamo kot ambicioznega, elastičnega in turodno spretnega dirigenta. Od takrat je seveda vzrasel, se ojašil, je svoje že takrat temeljito znanje poglobil in predstavlja danes reproduktivnega umetnika, ki je svoj zmožnosti odlični dirigentski sloves utrdil tudi še v tujni. Impulzivni je polnopraven muzik, natančen do brne, a širokopotezen, hitro čuteč, v vsakem gibu, vsaki kretnosti, bodisi lahkon ali ostro povdarjajoči močno sugestivni. Člani orkestra — in ti zamorejo dirigenta najzanesljivejši presojati pri številnih vajah so polni njegove hvale. In kar smo slišali podanega pri koncertu, je dolga zasluži naslov našega najboljšega dirigenta. Ljubljanske filharmonije je postavila na oder 75 godbenikov. Jedro orkestralnega zbora tvorijo operni orkester. Njemu so se pridružili člani orkestralnega društva, konservatorijskega orkestra in drugi ljubitelji. Kako idealno je delo vseh teh, ne baa v najboljših razmerah življenjski, dolgaletni njihova težka materialna života, s katerimi drže svoj orkester in sebe nad vodo, ter tas, ki ga živijo za vaje, kar je treba zlasti članom mnogokrat prezaposlenega opernega orkestra šteti v veliko dobro. Brez vsakega pridruženja ali pomočnika bi morali vsi, ki hočejo biti žuravi našega glasbenega napredka, prisločiti v navedenih razmerah se nahajajoči ljubljanski filharmoniji na pomoč.

Le širok in popoln orkester zamore polništevstvu v kolikor mogoče najidealnejši popolnost prinesiti manjšim in nezadostno opremljenim orkestrom nedostopne skladbe. Pa tudi one kompozicije, ki jih maloštevilnejše orkestralno telo sicer zamore izvršiti, zvane v velikem ansamblu presenetljivo močnejše. Smetanovo simfonijo pesnitet »Vltava« se nisimo nikdar slišali v taki premočvalni sili, tako razgibano, tako monumentalno in izklesano kakor v ponedeljek zvečer. Slavnostnemu govoru dr. Ego. na Starca in himnam je nato sledila najmočnejša in najzanimivejša skladba celoga programa Dimitrija Šostakoviča »Simfonija op. 10 v I. molu«. S tem svojim prvim večjim orkestralnim delom si je Šostakovič na mah utrl pot na vse tuzemske koncertne odre. Niti najpogostejši ruski kompozit študentskih simfonij Mavrovič ne more zamenjati več izvedb svojih del, kot Šostakovič, kar kaže mlajši simfonisti Lopetnikov, Pačenko, Popov id. Šostakovič končnil kot njegovi slavi predn. novatorji v ruski kinematografiji, v sedenji ruski zemlji, ki vsa kinematografija, se zveže v porodnih krčih, podira, grmli, se obilno premahuje in presunja v nezamislivih tempih in ritmih in čina le malo časa in smisla za liriko, ker mora hrumeti s puškami in stroji, pokopavati svoje heroje, daveti naprej in navzgor in na vsako čeno. Vse to je nekak idejni program Šostakovičeve simfonije. Razna silna krepka, iz neopredeljenega vrsta dreve usidra, ki se je ne moreš ubraniti in ki gre po mozgu kakor šarče železo. Matačić in filharmonija sta si z njevo izvedbo dala izvrševanje prvega reda. Po odmoru smo slišali »Pasceaglio in koral« Štefica Osterca, korej domaći delo. Ostere je komponiral skladbo na konzervatorij razpis Ovičeta Zastavil v Beogradu, si pridobil 2. uro nagrado in je bila skladba prvoizvedena tudi v Beogradu. Močljivo snov skladbi daje vodni programati, ostro zaščrtani kretni tema, ki se na to najprej v polonem, nato v življem tempu neprestano ponavlja, toda vsakokrat v drugačni obliki, zdaj v visokih trobitih in drugih, da, brutalnih harmoničnih kombinacijah, zdaj v drugih skrajnih instrumentalnih enostavnih ali mešanih s polništevstvom vrvežem, v hitrih zagonih in neprestan pomirjenju, dokler se vsa ta nemirna, razsodljiva in brezobzirna zvočna reka ne izlije v arhaičen, širokopotezen in kakor skaka tečaj koral. Ostere je bil deželjen spontanec, smečnega aplava. Pokloni se je moral zopet in zopet. Kakor iz dnuše dušile so je zelo razula na nas so-

mentna in iskrena nato vesela plesna, da-tje nežno žalostna, grozna in k odlepu zmagoslavna ljubzenska pesem »Pravljice« nedavno umrlega velikega češkega skladatelja J. Sukla. Ivedba »Pravljice« je bil obenem akt pijetete, s katerim se je ljubljanske filharmonije poklonila slavnemu poklopu moštru. Koncert so zaključili nashom običnemu že dobro poznani, vroči, krepko učinkujoči »Polovski plesi« iz Be-nodnove opere »Knez Igor«. Dirigent g. Lovro Matačić je po dvajsetletni odsotnosti lahko že takoj ob svojem prihodu na oder opazil, da je ljubljanskom še vedno v pri-priznejšem epominu. Sprejeli so ga s pri-srčnim aplavzom, ki ga je bil deležen tudi po vsaki točki programa. V znak spoštova-nja, ki gre zrelemu moštru, je prejel dva venca in velik šop cvetja. V njegovi osebi je bila s tem potesčena tudi mlada po-pravi samozavestna ljubljanska filharmonija, ki bi jo radi prav kmalu zopet videli na koncertnem odru.

Bojazem, da bo zaradi preureditve kon-certa dvorana Uniona akustično manj vrel-na, je bila prazna. Ekran je bil zavežen s svetločim gubastim zastrom tako, da dolgačasno belo platno ni moglo motiti kon-certne urednosti. Dvorana je bila malodane razprodana.

Iz Kranja

— Oseba vest. Na III. realno gimnazijo v Ljubljani je posamešno Mali Atbin, profesor francosčine na realni gimnaziji v Kra-nju. — Njegov naslednik še ni določen, ta-ko da bo zamenjal za francosčino manjšo učni moči.

— Javno strankiško drugo po številu v Kra-nju, katero gradi občina za Narodnim do-mom, bo kmalu dovršeno, ker so na vrsti že mizarska dela. — Ker pa se strankice na-haja v nekam bolj skromnem kraju, ga bo lu-je pravzaprav še težko našel. — Nov je lu-di leseni paviljon na vrtu pred restavracijo Narodnega doma.

— Aretacija razgrajev in delomirnežev. V Kranju in njega okolici hvala bogu več-jih zločinov poboja ali umora že zlepa ne pomnimo, zato je pa več manjših deliktov. Pokojna, žandarmerija ter sresko navedeno so te dni imeli dovolj opravka z razgraj-o, delomirnežev in mladimi beraci. — V policijskem zaporu je te dni kar ingoleto lah tisoč. — Čez nedeljo in ponedeljek je policija navelika vse polno razgrajev, ki so razbijali po gostilnah, delali namir po ocah in podobno. — Vsi sveda več ali manj pijani. — Eden izmed teh se je v po-nedeljek dopoldne, ko je bilo polno ljudi na trgu, straznikom postavil po robu, ravno pred cerkvijo. — Orožniki so se privabili nekaj mladih beracev, ki so tu posiljali denar po pošiljali domov, ali pa svojim ljub-ljancem. — Na aretaciji udeleženi so tam gra-ziškom odmerili vsakemu po par dni zapa-ra za kazen. — Če se stvar pogleda z dr-ve strani, je pravzaprav balostno, da mladi ljudje, ki bi morali lahko dobiti delo in se spodobno obnašati, tako propadajo ter av-torizirajo. Njih stani življenjski rekam pa Goslinna, pijača — zapor.

— Vodovodna akcija napreduje. V torek se je oglašila v Ljubljani pri g. banu po-sopna deputacija v zadevi sanacije kra-njskega vodovoda. G. ban je deputacijo lu-beznivo sprejel in obljubil vsi svojo po-moč. Z delom za vodovod na stranski Br-do b o odepom od glavne proge v Britofu se bo začelo takoj po 1. novemburu in se priprave že v teku. Ovi so se narode in bo celovod položen do Brda do konca meseca novembra. Dalje je odmejena ta-di še trasa Prebovce. — Vlado in je pri-čakovati, da bo tudi to delo, na katerem so vsi kraji zelo močno zainteresirani, v najkrajšem času izvedeno. Cim peje so mora izvršiti projekt za gradnjo krovnice proge, ki je prva etapa v razstavari es-nednji kranjskega vodovoda. O poteku ak-ciji bomo sproti poročali ter obveščali sa-se štataleja.

Hotel »STARA POSTA« — Kranj

V nedeljo 3. novembra ob pol 9 zvečer

PLES

PROGRAM

Jolly v Jocker

— Na pokopališču, kjer je vseh mrtvih dom, je te dni vse živo. Na kranjsko pokopališče se lahko reče, da vse prav po-sebno lepo, dominantno lepo na svetovni strani mesta s razgledom čez vse Kranj. Svoji umirli čisti in plesajo grobove, umirajo grobnice, prinašajo in sode rože in šopke. Kranjsko pokopališče brani dragocene ostanke naših dveh pas-lov prvakov Franceta Prebena in Silma. na Jenka. Letos je še kmalo, da se silma bo pridružil tudi Davoru Jenku, ki počiva v Ljubljani. Oba dva grobova sta veliko lepo lepo okrašena, vsako tako kot vo-jalno pokopališče na Rapi, katerega kranjski šolska mladina, Jutrišni dan velja tople-mu spomina mrtvih.

— V vseh apno je padla. Pri Boncijevih v Britofu, kjer imajo kovačico, po-ja. jo so pa tudi s prodajo mleka, so v torek svašli apno. Okrog jame se je smekala tudi dveletna hčerka. Neveča je beleta, da je deklica padla v vreo apno. Zadržala je polkoble po vsem telesu, katerim je se isti dan podlegla.

— Izlet na Šmarjetno goro priredi v ne-deljo 3. novembra popo.ine kranjska po-družnica SPD. Če bo vreme lepo in ane-ko bo prav prijetna pot skozi gnd, ki je pod slatorčenega ledja. Restavracija na Šmarjetni gori je sedaj v renovirana. ima pa približno mesec dni tudi elektri-ko. Tudi ganci in odobni planisti hotel.

DNEVNE VESTI

— Voda nemškega sporta v Beogradu. Vodja nemškega sporta in predsednik nemškega olimpijskega odbora von Tschammer und Osten se je v torek dopoldne v spremstvu nemškega poslanika von Herrena vprašal v dvorano knjigo, potem je pa posetil ministarskega predsednika dr. Stojadinovića in ministra za tolesno vajo naroda Komnenovića. Zvečer je priredil nemški poslanik njemu in njegovemu spremstvu na čast banket, ki so se ga udeležili odlični predstavniki naše države in našega sporta. Glavni tajnik olimpijskega prirediteljskega odbora dr. Džem je imel obširen referat o pomenu olimpijade. Govoril je o pripravi za preostalo veliko množico gledalcev, ki se jih bo zbralo v Berlinu okrog 100.000. Dr. Džem smatra, da bo sodelovalo na olimpijadi okrog 5000 tekmovalcev, dočim jih je bilo na zadnji olimpijadi v Ameriki okrog 1.200.

KINO SLOGA

Ljubljanski dvor Telefon 2730

Semr se danes in jutri!
Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri
Jutri ob 16., 17., 19.15 in 21.15 uri
premiera neposrednega Ufina velefilma

BARKAROLA

Omanjiva pesem iz Hoffmannovih pripovedk, čarobna pravljica veselo karnivalske noči, ki je vzbudila ljubezen dveh mladih in postal usodna za njega in njo!
V tem filmu vam bomo prvič predstavili GUSTAVA FRÖLICHA
LADO BAAROVA
V najnovejšem zvoknem tehniki pri nasamo reportažo
s abesinskega bojišča in proslavo padca Adue v Rimu!
Rezervirajte si vstopnice v predprodaji!

— Razpis dveh literarnih nagrad. Podpisana založnica Lada na bošči filozofsko knjigo izpod peresa strojnika dr. Fr. Derganca s naslovom »Svetovni. Prvi svetovni vojni vojni«. Po zgodbi drugih narodov in v namenoma, da se razširi zanimanje za filozofijo in literaturo sploh, razpisuje založnica dve nagradi po 300 Din za dve tekmici, objavljeni kritiki, prvo za ugotovitev pomembnejše stvarne, drugo za ugotovitev pomembnejše logične napake v knjigi. Pozivamo vse slovenske pisatelje starejše in mlajše generacije, da se udeležijo literarne tekme in svojo objavljeni prispevek pošljejo do Velike noči 1935 na naslov, kjer ga določi razpisatelj. Posebna jury strokovnjakov. Po potrebi se rok tekme poteguje.

— Češkoslovaški letalci v Zemenu. V Zemenu je priselila češkoslovaška ekipa, ki je sodelovala na mednarodnem letalskem mitingu v Bukarešti, kjer so danes odnesli češkoslovaški letalci zmago. V Zemenu so danes kazali svoje vrstne letalske akcije. Med njimi se zlasti odlikuje major Hamišek, kapitan Novak, ponos češkoslovaške aviacije, dalje častnika Kubaček in Sikor.

SADNARJI! Sedaj je čas, ko je treba misliti na nabavo

ARBORINA

Le tisti, ki skrbno zatira škodljivce in ne goje dreve, pridela lepo, zdravo in brezhibno sadje. — Arborin dobi pri: »CHEMOTECINA« družba z o. z., Ljubljana, Mestni trg 10 (na dvorišču).

— Ustanove iz podpornega sklada Viteškega kralja Aleksandra I. Zednitelja, za podpiranje ostromanih in onemoglih bivših pripadnikov Zbornice za TOI. — Zbornica za TOI razpisuje za leto 1935. za uboge onemoglo bivše svoje pripadnike in njihove vdove ustanove po 200 Din odnoso po 100 Din. Prošnje naj se pošljejo Zbornici za TOI v Ljubljani do 20. novembra 1935, opremljene z dokazilom in potrdilom občinskega urada in pristojnega združenja, da je prošilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, pa je sedaj ne izvršuje več, ker zaradi onemoglosti ne more več delati in je obubožen, oziroma, da je prošilca onemogla uboga vdova bivšega zborničnega pripadnika. Prošenj prošilcev, ki bi ne bili izvrševali kakšnega obrta ali trgovine in torej niso nikdar bili zbornični pripadniki, se ne bo jemalo v obzir.

• OBLJAVLJAMO VAM PRESENET. LITVO NOVOST! Zaupanje naših cenj. odjemalcev do naših izdelkov, nam je po magalo k prometu ki nam daje možnost k novi kakovosti. Neše stremjenje je, vedno pomagati tistim, kateri se morajo odločiti dragim običajem.

Priznavašmo tri serije popolnoma novih kakovostnih izdelkov v različnih, prekrasnih vzorcih, barvah in najnovejšem kroju. Kroji so tako popolni, da so za vsake. Čeprav zelo razvijena okusa, vsako postavijo, tudi če imate kakšno telesno napako.

Dobro nas poznate kdo smo: TIVAR, OBLEKE.

Te naše nove obleke imamo za Slovenijo, jo za enkrat samo v največjih prodajalnih v Ljubljani, Mariboru in Celju. Prijetno boste presenečeni če si brezobzorno teh naših prodajalnih ogledate obleke. Tudi ne boste se boste odločili k nakupu. Pripominjamo, da so te nove obleke iz blaga ki je v kakovosti dragemu inozem. skemu suknu iz svetovnih tovarn popolnoma enakovredno.

Ob tej priliki ne zamudite tudi ogleda naših novih ženskih sukenj (Uster) v izbrani kakovosti, modernem kroju in okusnih vzorcih. TIVAR, OBLEKE.

— Saljapin v Beogradu. Slavni pevec Fedor Saljapin je prišel včeraj zjutraj iz Pariza v Beograd, kjer ga je na kolodvoru sprejela velika množica navdušenih častilcev. S kolodvora se je odpravil v hotel »Srpski kralj«, kjer je takoj sprejel srbske novinarje in jim dal daljšo izjavo o sebi, svojih turnejah in svoji umetnosti. Prepo-

toval je ves svet razen Japonske, Kitajske, južne Afrike in Indije. Saljapin nastopa odlično proti moderni režiji, o kateri se je izrazil nepovojno. Pravi, da je igralec in da ima rad umetnost ki ni za vsakega. Zadržne čase nastopa v operah Boris Godunov, Don Quichot, Knez Igor, Faust in Seviljski brivec. S soboto nastopi v Don Quichotu, v torek pa v Borisu Godunovu. Iz Rusije je odpotoval še nedavno in pravi, da svoje domovine najbrž ne bo nikoli več videl, čeprav bi se rad vrnil tja, ker živi tam narod poln entuzijazma, ki ljubi glasbo, gledališče in sploh vse lepo.

KAVA — MOTOH, dnevno sveže pražena, Ljubljana, Vodnikov trg 5.

— Proti novi trošarini na žganje. Med primorskimi vinogradniki je vzbudila veliko nezadovoljstvo vest, da je dovolila naša država z novo pogodbo Grčiji uvoz 300 vagonov subega grozja. Baje se pripravljajo tudi nova trošarina na žganje, ki bi znašala 24 Din države in 5 Din banovinske. Žganje iz grozja je podvrženo trošarini ne glede na procent alkohola. Primorski vinogradniki so zavzeli odločno stališče proti uvozu grškega grozja in novi trošarini na žganje.

— Za avtobusni izlet v Benetke in Padova od 10. do 14. novembra je še nekaj sedežev prostih, zato hitite s prijavi do 5. novembra. Cena vožnje je 420 Din za osebo vsehvi potni list, Pučnik, Ljubljana.

— Na Mužakliji so se že smučali. Iz Mojstrane nam poročajo: Na rednem letnem občnem zboru agnega smučarskega kluba Dovje—Mojstrana je bil izvoljen do malenkostnih sprememb stari odbor. — bivši predsednik g. Zupan Jože je bil soglasno izvoljen za častnega klubovega predsednika, dočim je prevzel predsedniške posle znani smučarski učitelj in tekmovalac Rabić Maks. Celoten odbor nam jamči za provciv kluba največ tudi zato, ker je ostala v njem večletna tajnica vsem dobro znana sportnica Rabić Minca, učiteljica in četrta dvornega nadlova iz Mojstrane. Tudi ostali člani odbora bodo stari svoje in prebrani smo, da bo žel tudi letos ta naš najagnejši klub zasluženje laurice. Na Mužakliji, kjer si je klubovo članstvo z veliko poštovanostjo zgradilo kočjo, je bilo zadnji ob prvem snegu vse živo smučarjev, ki so drsili s popolnim obvladanjem smučarske tehnike nizko po krasnem prsišču, kakršnega še sredi najhuje zime težko najdeš. Zapadlo je ca. 20 cm pomolno subega snega na malenkostno staro zmazano podlago. Tudi danes je tam gori še mogoče smučanje, vendar je za popolnoma izvežbane, ob prvem slabem vremenu pa dobimo tu snega dovolj. Vse smučarje vabi naša Mužaklija!



Zakaj je

razirna krema

„LA TOJA“

edinstvena na svetu?

6.) Učinkuje na kožo bla-

goodej in osvetojuje.

— Knjiga: Neposredni davki — zakon s pravilniki, uredbami in komentarjem — ki jo je priredil g. Sušec Stefan, načelnik fin. odd. banske uprave v p., se je z najnovejšimi predpisi in navodili, izdanimi v septembru in oktobra t. l. izpolnila in bo izšla — v platno vezana — sredi meseca novembra t. l. O tem se obveščajte na mnogobrojna vprašanja vsi interesi, ki so knjigo naročili in prednaročili. Knjiga stane 100 Din in se naroči pri prireditelju Sušec Stefan, Ljubljana, Beethovnova ul. 15.

— Ali ste videli kulturni film »Narava kot učiteljica«, v katerem je prikazano izdelovanje umetne svile? Film bo tek el vsak dan v kinu Union od 1. do 7. novembra.

— Nova grobava. Dnevi ob 4. je v Ljubljani po daljšem trpljenju zatimila oči gđc. Olga Pleiweissova, hčerka uglednega notarja g. Karla Pleiweissa, in nečakinja senatorja dr. Ploja. Pokopnica je bilo simpatično in ljubeznjivo dekle, ki jo je cenil vsak, kdor jo je poznal. Pogreb bo jutri ob 16.30 iz hiše žalosti Selenburgova ulica št. 1. na pokopališče k Sv. Križu. — V Radovljici je danes ponoril umrla ga. Franciška Kleindienst, rojena Novak, znana gostilničarka in posestnica sestra hotelirja in tovarnarja Novaka in tašča prof. Jegliča in sodnika Zalokarja. Pogreb blage gospe bo v soboto ob 9. zjutraj na faro pokopališče v Radovljici. Pokopnicama blag spomin, uglednimu rodbinam naše iskreno sožalje!

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo spremenljivo, deloma oblačno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Zagrebu 17, v Sarajevu in Splitu 16, v Beogradu in Ljubljani 15, v Skopju 14, v Mariboru in Rogški Slatini 12. Dnevi je kazal barometer v Ljubljani 765, temperatura je znašala 8.

— Veliko leglo nemorale. V Petrogradu je policija odkrila veliko leglo nemorale in sicer v hiši gostilničarja Milana Pantovića. V njegovi gostilni je bilo zaposlenih 10 deklet in po mestu se je govorilo, da so vse prostitutke. Najmlajša je stara 13, najstarejša pa 16 let. Dekleta so večinoma okužena. Policija je aretirala gostilničarja in njegovo ženo.

KINO UNION

Pride! GITTA ALPAR

PLES V SAVOJU.

— Oče ustrelil dva sinova. Pretresljiva rodbinska tragedija se je odigrala v torek v vasi Privitci blizu Slavenskega Broda. Ugledni kmet Bogoljub Vukotić je v silnem razburjenju ustrelil z lovsko puško svojega sinova 24 letnega Savo in 27 letnega Bogdana. Sinova sta mu očitala, da zapravljata imetje, domači prepripi so bili na dnevnem redu in poostri so se že bolj, ko oče ni dovolil sinovima, da bi se oženila. V torek sta sinova navajala na očeta, ki se je zaklenil v svojo sobo, kamor sta vdrila z noži v rokah. Oče ju je posvaril naj se mu ne približujeta, kar pa ni nič zaleglo, na kar

ne približujeta, kar pa ni nič zaleglo, nakar obledela mrtva. Vukotić se je solznih oči sam javil sodišču.

Iz Ljubljane

— Iz Prof. dr. inž. Mirke Roš, ravnatelj švicarskega zavoda za preiskavo materiala in profesor tehnične visoke šole v Curihu, je enočasno predaval na univerzi o trdnosti in deformaciji, svarjenih konstrukcij. Predavalnico mineraloškega inštituta so do zadnjega sedenja napolnili naši znanstveniki, posebno mnogo je bilo inženjerjev in gradbenikov. Slavnostni rojak je v poldnevurnem predavanju, spremljanem s eksperimentalnimi slikami, podal najnovejšo ugotovitve načina varjenja in to na podlagi preiskave v laboratoriju in lastnih izkušnjah. Predavatelj je pokazal, da morata biti praksa in teorija roka v roki in se med seboj izpolnjevati. Njegovo predavanje je bilo strogo znanstveno, tehnično značilno in se je tikalo v prvi vrsti statističnih računov trdnosti in pri varjenju raznih vrst jekla. Prof. Roš je že za svoja izvajanja, ki so bila večini poslušalcev popolnoma nova, zaslužen odpravo.

Neštete zagovornih odjemalcev smo si pridobili le z dobrim blagom in nizkimi cenami, trikotajo, nogavicami rokavicami i. t. d. pri M. Pirnat. Sv. Petra c. 22. in Poljanska c. 1 (Peglezen).

KINO UNION

TELEFON ST. 22-21

Danes ob 16., 19.15 in 21.15 uri.

Jutri ob 15., 17., 19. 21. uri

Angela ZALOKAR kot

Devica Orleanska

Najveličastnejši, najpretnostnejši, najresničnejši zgodovinski film, kar jih je bilo v Ljubljani. Naša rojkinja kot čudovita orleanska devica.

Predprodaja vstopnic ob 11. —12.30 in od 15. ure dalje.

— Iz Gimnazije se začeli graditi na pekarskih njivah za artiljerijsko vojašnico. Delo je prevzelo podjetje Tomažič iz Ljubljane. To je zdaj največje gradbeno delo v Ljubljani. Zazidana ploskev meri okrog 1500 kv. m. Podjetje mora spraviti stavbo pod streho v 80 dneh, t. j. do srede januarja. Zato se bodo morali delo podvzati, zlasti še, ker je zima najneugodnejši čas za gradnjo. Zdjaj bodo tudi najkrajši dnevi ter najbrž ne bodo mogli delati več kakor 8 ur na dan. Zato pa bodo morali zaposliti več delavcev. Letos bo menda mestni socialni urad nekoliko razbremenjen, saj je zdaj v Ljubljani več večjih gradbenih del: gradnja stanovanjskih hiš na Erjavčevi cesti in hiše na Miklošičevi cesti, regulacija Malega grabna in najbrž bodo nadaljevali tudi regulacijo Ljubljanske, ako bo ugodno vreme. Toliko dela se ni bilo posami za nezaposlene v Ljubljani. Seveda pa bodo delo izgrubili delavci pri gradnji gimnazije, čim bo stavba pod streho, sredi zime, in tudi na drugih stavbah bodo ustavili delo, čim jih bodo spravili pod streho.

— Iz Stalne posetnice naših koncertov opozarjamo na prvi koncert moderne slovenske glasbe, ki bo v ponedeljek dne 4. novembra ob 20. uri v Hubadovi pevski dvorani poslopja Glasbene Matice. Na spored so skladbe Franceta Sturma, dr. Svarca, Slavka Osterca in Bogomira Leskovića. Sedeži po 10.— Din, stojšča po 5.— Din v knjižarni Glasbene Matice.

— Iz Zalna svečanost na Suhem bajerju (voj. strelišče) bo Rakor običajno tudi leto 1. novembra ob 11. dopoldne. Zalne obrede opravi g. župnik Janko Barle, žalostinke pa zapoje šentjakovski pevsko društvo. Dolžnost nas vseh je, da se v tistem večjem številu udeležimo te svečanosti.

— Iz »Legionarjev Govorčarjevo ljudsko igro s pesterjem ponove v šentjakovskem gledališču poslednjič v nedeljo 3. novembra ob 20.15 uri. Igra je dosegla pri vseh doseganju uprizoritvah lep uspeh. Vsi občinstvovalci so se od arca nasmejali do grčevnatih prostovoljca — krojača Ježa, ki ga izvrstno podaja gospod Lavrč. Pri predstavi sodeluje ves ansambel odr. Predprodaja vstopnic v nedeljo ob 10. do 12. in ob 15. do 17. ure ter eno uro pred predstavo.

— Uprava Hubadove župe opozarja in vabi vse ljubljanske moške zopre, da se vrši skupna pevstva vaje za žalostinke v petek 1. novembra točno ob 10. uri dopoldne v Hubadovi dvorani Glasbene Matice. Popoldne ob 15. uri nastop na pokopališču pri Sv. Križu. Peli bomo: »Ustili nas, Gospod! — Poljana toži — Blagor nam, na vojaških grobovih pa »Vigred« in »Oj Dobrodo!«. Nobe prinesite seboj! Uprava.

— Iz Tovariški sestanki vseh nižjih državnih službencev vpokojencev dravske banovine obeh spolov bo v nedeljo dne 3. novembra t. l. ob pol 15. uri v dvorani hotel Miklič »Metropole« v Ljubljani, Masarykova cesta. Tovariši, posvetovali se bomo o ustanovitvi stanovske organizacije za vso dravsko banovino. V slučaju sporazuma, izvršimo eventualni pripravljalni odbor. Tovariši! Udeležite se sestanka polnočestveno. Sklepetelj.

— Iz Legija koraških borcev obvešča vse borce za slovensko Koroško, da se bo vršila komemoracija za padle koraške borce na dan Vseh svetnikov na grobu Dušana Kozulja, parcela 29. štev. 1. Ta obred se bo vršil takoj po komemoraciji za padle vojsake, ki bo ob 15. Pozivamo vse borce, da se udeležijo tega obreda in in naprosamo vsa društva in javnost, da prisostvuje tem pietetnim svečanostim. Odbor.

— Iz V nebotičniškem baru se bosta poslovia ljubljanska akrobata Hansens in Costellos, ki sta ves čas svojega bivanja v Ljubljani s svojimi neverjetnimi akrobacijami vzbujala splošno pozornost. Prav tako se bodo poslovia tudi plesalke, a v soboto, 2. novembra po polnoči bo nov program.

— Iz Združenje masarjev in klobačarjev v Ljubljani, obvešča cenj. občinstvo, da bodo mesnice in mesarske stojnice ob nedeljah zaprte in sicer od 1. novembra do 1. aprila, zato pa bodo čr srbobit »pote do 19. zvečer. Načelnik Alojzij Brečelnik.

— Iz Parna kopel Okrožnega urada za varovanje delavcev, Miklošičeva c. 20 je zopet struktir tedensko odprta. Za moške ob torkih in sobotah, za ženske ob sredah in petkih, vsakokrat od 14. do 18. ure. Prine in kadne kopeli so razen ponedeljkov odprte vsak dan za moške in za ženske od 8. do 19. ure, ob nedeljah in praznikih pa od 8. do 12.

KINO UNION

Pride, GITTA ALPAR

PLES V SAVOJU.

— Iz Nepozabni film »Atlantika« bo danes in jutri na sporedu ZKD. Ta film človeka tako pretrese, da si poodnih strahotnih prizorov dolgo ne more izbrisati iz spomina. Danes bo predstava ob 14.15, jutri pa ob 11. Vetopnina 3.50, 4.50, 5.50, in 6.50 Din.

— Iz Grof Monte Christo, film po znamenit Dumasov romanu bo tek el od jutri v svočnem kinu Ideal. Ze sam roman »Grof Monte Christo« je vzbudil povsod veliko zanimanje in ljudje so se kar trgali zanj. Film nam pa pokaže še marsikaj, česar nam pisana beseda nemore predložiti.

— Iz Uradne ure na sodišču. Pri okrožnem, areškem in obtnem sodišču v Ljubljani se uraduje od 1. novembra t. l. dalje dnevno od 7.30 do 14. ure ob delavnikih in od 9. do 11. ure ob nedeljah in praznikih. Vse ta čas je otvorno vložišče teh sodišč.

— Iz Gospodarske kulturne družbe za Vodmat — St. Peter poziva svoje člane, da se udeležijo pogreba tvoj, Fortiča izpred hiše Holzapfjeva ul., danes ob 16. uri. Odbor.

— Iz Okrlija društva »Taborec« nam bo g. prof. Legiša drevi ob pol 9. uri v kemitni dvorani na realki predaval o Simenu Jenku. Vabljeni vsi!

Iz Celja

— Nov areški cestni odbor v Celju je imenovala banška uprava. Dosedanji člani razen stavbenega svetnika g. inž. Blaža Prištoka, vodje tehniškega oddelka na mestnem poglavarstvu, so razrešeni: Načelnik areškega cestnega odbora je celjski župan s Alojzij Mihelčič, prvi načelnikov namestnik posestnik trgovca in župan gospod Maks Oukale iz št. Jurja ob Taboru, drugi načelnikov namestnik pa posestnik S. Jakob Svart s planca pri Dobru.

— Podaljšanje ulice. Mestna občina bo podaljšala Kersnikovo ulico od Sp. Lanovca mimo nove stanovanjske kolonije do Dečkove ceste.

— Nedeljski nogomet v Celju bo, kakor izgleda, zelo pester. Določene so drugorazredne prvenstvena tekma med SK Jugoslavijo in SK Zlatcem ter prijateljski tekmi med SK Celjem in SK Zeleznikarjem iz Maribora in med SK Atletiko in SK Viktorijo ali pa SK Sparto iz Zagreba. Kraj in čas tekme še ni določen.

Iz Maribora

— Maribor sreduje simkega sporta. Prihodnje leto bo tekmovalce za državno amuško prvenstvo na leto 1936 v Mariboru. Tekmovanje se bo vršilo 18. in 19. januarja in bo gotovo največja zimskošportna prireditel, kaj jih je bilo doslej pri nas. Da pa bo Maribor res pravo središče zimkega sporta, bodo 5. in 6. pri nas tudi veslovalske amuške tekme.

— Revija mariborskih slikarjev in kiparjev. Mariborski agrilni umetniki vnanjeni v »Branici« bodo v času od 3. do 17. novembra razstavili svoje najnovejše slike in kipe. Razstavljali bodo Albert Strk, Ivan Koc, Anto Trstenjak, Karel Jurek, F. Kolir, Z. Mušič, Storičnik in še drugi. Naši umetniki, ki so se zlasti pri nas močno uveljavili, bodo v kratkem pokazali svoje umetneje tudi v tujini.

— Drevi nastopi Emil Kralj. Drevi gostuje v mariborskem gledališču v glasovni uloži Mollićevne zabavne satirične komedije eden prvakov ljubljanske drame, karakterni igralec g. Emil Kralj. Simpatični gost je mojster v svojih kreacijah ter je zlasti s »Tartufom« dosegel velik uspeh. Predstava se je za red B.

— Sprememba uradnih ur pri sodišču. Od 1. novembra dalje bodo pri mariborskem okrožnem in areškem sodišču uradne ure od pol 8. do 14. ure, za stranke pa od 8. do 18. ure.

— Abesinija v Mariboru. Posebni kulturni dogodek je za Maribor izredno zanimiv in poučen kulturni film, ki prikazuje pokrajino in običaje Abesinije. Je to izredno lep reportažni film, ki vzbuja v Mariboru veliko pozornost. Vsa javnost je kinopodjetnik g. Guštinu hvaležna, da je »Grakajmo« kinuc priskrbel »Abesinijo«.

— Blaznei s sekuro ubil svojega očeta. Včeraj dopoldne je mali kazenski senat sklepal o usodi 40-letnega Ludvika Kereca, ki je v blaznosti pred enim mesecem a sekuro ubil svojega 67-letnega očeta Ludvika Kereca posestnika v Otavoh. Senat je sklenil, da se morilec, ki ni odgovoren za svoje dejanje odda v umobolnico. Čevlji.

— Prometna nesreča. Davi ob petih se je pripetila pri elektrami Fala huda nesreča. Osební avtomobil je povozil 5 letnega sinčka uslužbenca Alojzija Laknerja. Otroku je tek el čez cesto in ni videl prihajajočega avtomobila, ki ga je butnil tako močno v hrbet, da je odletel več metrov daleč na kup gramoza, kjer se mu je za. pičil debel kamen v tilnik. Težo ranjeno nesrečno dete so prepeljali v bolnico, kjer se še ni zavedlo.

— Zopet požar. 22. oktobra je izbruhnil požar v gospodarskem poslopju Franca Tašnerja v Cmrju. Zgorelo je gospodarsko poslopje, mnogo slame in sena ter vse orodje. Gasilci iz Biš so ogenj omejili, kljub temu pa ima Tašner okrog 20.000 Din škode. — Predčerašnjem je nastal ogenj pri posetniku Karlu Kramerju v Selnici ob Muri. Zgorelo je gospodarsko poslopje, uničeno je vse orodje in letošnji pridelki in ima Kramer 75.000 Din škode.

SOKOL

— Sokol i. Ljubljana — Tabor obvešča svoje članstvo, da je preminul njegov svetst član brat Valentin Fortič. Pogreb se vrši v četrtek, 31. tm. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Holzapfjeva ulica štev. 17 ter posla svoje članstvo, da spremi pokojnega brata na njegovi zadnji poti v čim večjem številu. Udeležba v civilu z znakom. Obtem obvešča svoje članstvo, da se vrši v petek, dne 1. novembra, ob pol 14. uri v veliki dvorani na Taboru spominna svečanost za vsemi umrliimi brati in sestrami Sokola i. Ob tej priliki se bomo spomnili imenoma vseh bratov in sester Sokola i. ki so umrli v času od 1. novembra 1934 do 31. oktobra 1935, kakor tudi vseh v tem času umrlih najbližjih sorodnikov in svojcev naših članov in članke. Vabimo k udeležbi na tej žalni svečanosti, ki jo Sokol i. vsako leto na ta dan posveča spominu vseh svojih družin, neposrednih pokojnikov. Zdravo! Uprava.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20.

Četrtek, 31. oktobra. Zaprt.

Petek, 1. novembra. Mlinar in njegova hči.

Izven. Znižane cene od 20 Din navzdol.

Sobota, 2. novembra. Med včeraj in jutri.

Red C.

Nedelja, 3. novembra. Ob 15. uri Mlinar in njegova hči. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

Ponedeljek, 4. novembra. Zaprt.

★

Sredi prihodnjega tedna bo premiera Golieve najnovejše drame »Bratomora na Metavici. V glavnih vlogah nastopajo: ga. Marija Vera, Mira Danilova, tar gg. Lavar, Kralj, Škrabinek, Gregorin in Sanež. Režije ima g. Debevo.

OPERA

Začetek ob 20.

Četrtek, 31. oktobra. Mam'zelle Nitouche.

Red Četrtek.

Petek, 1. novembra. Manon. Izven. Znižane cene.

Sobota, 2. novembra. Faust. Izven. Znižane cene.

Nedelja, 3. novembra. Ob 15. uri Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. Izven.

Globoko znižane cene od 30 Din navzdol. Ob 20. uri Mam'zelle Nitouche. Izven. Znižane cene.

Ponedeljek, 4. novembra. Baletno — koncertni večer Nine Kirsanove, Anatola Zerkovskega in Borisa Popova. Izven. Znižane cene.

Radioprogram

Petek, 1. novembra

7.30: Kmetijska posvetovalnica (ing. S. dar Vinko). — 8.00: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 8.15: Vokalni in orgelski koncert. (Sodelujejo: Pevski kvartet in g. Blaž Arnič, orgle sokor). — 9.45: Versko predavanje (dr. Mihael Opeka). — 10.00: Prenos cerkvene glasbe iz stolnice. — 11.00: Ura resne glasbe (Radijski orkester). — 12.00: Napoved časa, objava sporeda, obvestila. — 19.30: Nac. ura. — 20.00: Napoved časa, poročila, objava sporeda. — 20.15: Zalne pesmi (poje Slovenski vokalni kvintet). — 20.45: Mrtvi govorijo! (zvočna igra). Izvajajo člani radijske dramske družine; režija ing. Pengov. — 21.30: Koncert radijskega orkestra. — 22.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda.



Rodbina notarja

Kako je Anglija dobila kolonije

Drugi so izkrevavali, Angleži so pa pobasali sadove njihove zmage

Na kolonijalno pot je privodila Anglijo izguba Calaisa leta 1558. Do takrat so bili njeni pogledi obrnjeni samo na evropsko celino, na zemljo, od koder je bil leta 1066 pripravljen Osvajalec k obali Albiona. Izguba Calaisa je bila za Anglijo sreča, ker je obrnila njeno pozornost od Evrope k premorem kolonijam in jo bila prvi korak k izgraditvi angleškega svetovnega gospodstva, angleškega imperija.



Benjamin Disraeli, 1st Earl of Beaconsfield, prvi angleški državnik, ki je umrl 19. aprila 1881. Njemu gre levji del zaslug, da je postala Anglija tako močna in da ima tako veliko kolonijalno posest.

Vojne, ki jih je vodila Anglija za pridobitev kolonij ali pri katerih je kolonije dobila, so bile bodisi evropske ali pa izključno kolonijalne vojne. Izmed evropskih vojn, ki so se končale za Anglijo s pridobitvijo kolonij, je bila v prvi vrsti verska vojna s Španijo pod kraljico Elizabeto 1581 do 1602, dalje francosko-španska vojna 1635—1659, zaključena s pirenajskim mirom, angleško-holandska vojna leta 1672 do 1674, vojna za špansko dediščino 1701—1714, končana s mirom v Utrechtu, sedemletna vojna 1756—1763, končana s pariškim mirom, napoleonske vojne 1792—1814 rusko-turška vojna 1857—1858 in svetovna vojna 1914—1918.

Verske vojne pod kraljico Elizabeto so bile prav za prav samo uvod. Angležem je šlo takrat bolj za junstvo in pomorski plen, nego za kolonije onstran morja. Te vojne so pa privedle Anglijo v prekomorske vode Španije in Portugalske, združene takrat s Španijo, v Mehiki zaliv in v Indijski ocean. Tam so Angleži videli, kaj vse imajo v kolonijah drugi narodi. S pirenajskim mirom leta 1659 je odstopila Anglija Španiji Jamaiko, ki je bila prva angleška kolonija, pridobljena v vojni. Leta 1674 je odstopila Nizozemska Angliji svojo četo kolonijo Novo Nizozemsko z mestom Novi Holand. To mesto je podelil kralj Karol II. svojemu bratu princa Yorku, ki po njem je dobila kolonija in njeno glavno mesto ime New York. To je bila pa takrat samo petina sedanje ameriške države New York — okrog 25.000 km² — ostalih 100.000 km² je pripadalo takrat francoski koloniji, Novi Franciji.

Med vojno za špansko dediščino je zasledila Anglija leta 1704 Gibraltar in otok Minorco, z utrechtškim mirom pa je Francija odstopila Novo Foundlandijo (110.700 km²) in takozvano Akadijo, t. j. Novo Škotsko (45.800 km²).

Novi Braunschweig (71.500 km²) in sedanjo severnoameriško državo Maine (85.600 km²), skupaj torej 313.600 km². To je bil prvi preboj v francosko-španski Severni Ameriki. V zapadni Indiji so odstopili Francozi takrat Angliji svojo staro kolonijo otok Sv. Kristofa, ki je bil pa goste naseljen in zelo rodovitno. Od Špancev so dobili Angleži pravico poslati vsako leto v Ameriko 4.800 oziroma 5.000 zlatih, srebro, kar je bila dotlej izključena pravica Španije.

Toda šele sedemletna vojna je ustanovila svetovno gospodarstvo Anglije v pre-

morskih deželah. S pariškim mirom leta 1763 je odstopila Francija Angliji in Španiji svojo Novo Francijo, ki je obsegala skoraj vso Severno Ameriko. Francija je odstopila takrat Angliji otok Cap Breton pri Novi Škotski, vso sedanjo Kanado, od sedanjih Zedinjenih držav pa krajino od Mississippija in Missouri do Apalčih in Aleghanskih gor, torej sedanje države Wisconsin, Michigan, Ohio, Indiana, Kentucky, Tennessee, Mississippi, Alabama, zapadno polovico Pensilvanije, štiri petine New Yorka, skoraj ves Vermont, to je ozemlje nad 1.000.000 km².

Španiji je odstopila Francija takrat takozvano Louisiano, to je sedanjih 12 držav in dvojno ozemlje v centru v izmeri okrog 2.8 milijonov km². V celoti je izgubila Francija okrog 24.000.000 km², s katerimi je bila poleg Španije do takrat prva kolonijalna velesila. V Severni Ameriki so ostali Francozom samo trije manjši skalnati otoki v Novi Fundlandiji v izmeri 235 km². Od Antib so odstopili Francozi Angliji takrat tri krasne otoke, Dominico, Grenado in St. Vincent.

Zanimivo je, da Angleži prvotno niso zahtevali od Francije Kanade, temveč otoka Quadeloupe in Martinique, kjer se je gojil sladkorni trs. Francozom je pa bilo več za ta dva otoka, nego za Kanado. Španija je s tem mirom odstopila Angliji Florido, ki je zapadna obala se je razprostirala do Mississippija in ki je merila takrat okrog 200 tisoč km². S tem mirom so postali Angleži gospodarji na 2.8 milijonov km² sedanje ozemlja Zedinjenih držav. V Afriki jim je odstopila Francija kolonijo St. Louis na Senegalu.



Sedanji angleški zunanji minister sir Samuel Hoare

Navzile izgubim v Severni Ameriki in Indiji si je Francija opomogla na morju in njena prekomorska trgovina je skoraj začela prekašati angleško, pa tudi francosko vojno brodovje je lahko tekmovalo z angleškim. Toda v času francoske revolucije in med napoleonskimi vojnami so se Angleži leta 1797 polastili večjega antilskega otoka Trinidada in manjšega Tobaga, leta 1800 Malte, leta 1805 francoskega otoka Sv. Lucije, v Indijem oceanu pa bogatega otoka Isle de France, Seychel in Amirant, leta 1807 so vzeli Angleži danski Helgoland, Nizozemsko guvansko kolonijo, dalje Kapstadt, v Indiji Nagapatam, Ceylon in Malakko s Singapurom, zdaj največje pomorsko bazo sveta. To je bil angleški plen iz let 1769—1814.

Od velikih ruskih zmag na Balkanu in Kavkazu so imeli največji dobiček zopet Angleži. Porazena in oslabiljena Turčija jim je morala odstopiti leta 1879 v upravo Ciper, leta 1882 je pa morala z grenkimi občutki gledati na okupacijo Egipta in angleškega Sudana. Ciper, Egipt in Sudan je bil torej v rokah Anglije, samo da je takrat za njo izkrevavala Rusija. Rusi so izkrevavali, Anglija je pa pobasala sadove njihove zmage. Svetovna vojna je prinesla Angliji v Afriki 1.9 milijonov km² v Oceaniji pa 250.000 km² zemlje.

Dednost se operira pod mikroskopom

Na zborovanju ameriških genetikov, strokovnjakov, ki proučujejo dednost in njene zakone, so delali letos poleti v laboratoriju Woods Hole v Massachusettsu kaj čudne operacije. Dva francoska biologa B. Ephrussi in G. W. Beadle, sta izrezala majhen klični sadni mušice drosophilae očesce mikroskopičnega obsega in ga pridržali drugi klični na zadek. Oko se je tam prijel in popolnoma razvil tako, kakor se je klična izpremenila v mrtev. To je zares čuden poskus še bolj čuden je pa omi, ki ga je opisal genetik Carnegijevega zavoda C. B. Bridges. S pomočjo mikromanipulatorja je posegal z najtanjšimi iglami naravnost v notranjost celice zarodka v njih pa v celicah jedra. Posrečilo se mu je razdeliti pojedin delece hromosoma na jedra, o katerih je točno dokazano, da je v njih osredotočena gmožna podlaga dednostnih činiteljev. Pri tem pa ni poškodoval celic zarodka tako, da so se razvijale nemoteno dalje.

Dr. Bridges je prišel do pripravljanja, da ni odvisno samo od števila in vrste hromosomov, kako se prenašajo lastnosti roditeljev na potomce, temveč gre tudi za to, kako so dednostni činitelji razporejeni v hromosomih. Pa tudi ta razporeditev sama po sebi je zopet dednostni činitelj. Malo je tako čudovitih uspehov združene moderne tehnike in teoretične razlage, kakor je ta. S tem je

premagano vse dosedanje prizadevanje vplivati poskusno na hromosome. Poskušali so s rentgenovimi žarki, ultrakratkimi žarki in še na druge načine, toda neposredna mikroskopična pot je prekosila vse te poskuse kakor prekaša kirurgija vse druge zdravilne poskuse.

Največja leča sveta

Največja zvezdoslovska leča sveta, ki meri v premeru okrog 5.2 m, se je že ohladila. Izdelali so jo v cornigskih steklenah v New Yorku in ohlajena je že toliko, da se bliža njena toplota sobni toploti. Približala se ji pa še ni, kajti njena toplota znaša še vedno 150°, pač je pa največja nevarnost že minila in zdaj lahko mirno čakajo, da bo pri postopnem in skrbnem reguliranju nadaljnega ohlajanja dosegla sobno toploto čez nekaj dni.

Potem bodo še malo počakali, da se bo ogromna leča prilagodila zunanji toploti. Zato jo bodo odpeljali v Kalifornijo najbrž šele sredi decembra. Poskus se je torej to pot steklenarjem posrečil in zdaj gre samo še za prevoz, da se najdragocenejša leča na svetu ne poškoduje. Tu bodo pa morali pokazati svoje znanje in spretnost prometni tehniki. V Ameriki prav nič ne dvomijo, da bodo kos tej težki nalogi.

Skrivnostna dežela v srcu Afrike

V deželi M'Zaba včasih tudi skozi 20 let ni nobenega dečja

Italijansko-abisinska vojna je takoj obrnila pozornost vsega sveta na Afriko, ki je bila razen Abesinije razdeljena med evropske velesile, pa je za nas še v dnu skrivnostna dežela. Šele nedavno so odkrili v srcu Sabare, 900 km od francoskega Alžira skrivnostno deželo M'Zaba, o kateri se doslej nihče niti sanjal ni. Stane visoke skalne vsebnosti varujejo to deželo s sedmimi mesti, izmed katerih spominja glavno Gharada s svojo arhitekturo na čudovito zmes rimskega, egiptškega in kartaginskega sloga. Nobena, niti najmanjša reka ne teče skozi to deželo, polikro s peskom. Toda prebivalci so si izkopali mnogo studencev tako, da seste v tej deželi nad 400.000 palm, ki z smetnjami ograjene varujejo studence, da jih ne zasuje pesek.

M'Zaba je res prava dežela skrivnosti. Noben njen prebivalec ne kadi, ne pleše, ne poje in se ne smeje. Ti ljudje nimajo nobenega zmisla za zabavo in razvedrilno in edini način trgovine je ponujanje blaga s križanjem, nekakšne javne dražbe. Ženske nikoli ne smejo prestopiti meje te dežele, pač pa moški čisto odhajajo v svet, od koder se pa vedno vračajo domov, kjer jih žene nestrno pričakujejo. M'Zabaiti pripadajo k najstrožji in najbolj puritanski sekti muslimanske vere, povodil k sekta abadžitov. To sekto so ustanovili ti, ki so se uprli tretjemu nasledniku Proroka, kar so menili, da se ne drži strogo predpisov korana. Izgnani iz Arabije so se ti verni častilci Allaha zatekli v arce puščave.

V deželi M'Zaba so tudi 20 letne dobe, ko sploh ne dežujejo. Toda iznajdljivi ljudje so si znali pomagati, izkopali so mnogo vodnjakov in v vsakem so vedra, privezana na vrveh, za katere vlečejo veličoli. Med vodnjaki so grčki in med njimi hodijo veličoli tako, se obenem razliva voda po vrhovih in tu dobro uspevajo paradizniki, fige, melone, breskve in vinika trta. Povprečna letna temperatura znaša 40 stopinj, posami je pa samo nekoliko hladnejše. Glavno mesto dežele Gharada šteje 11.000 prebivalcev, v deželi pa 43.000. Hlilje iz svega kamna nimajo oken na ulico in so zgrajene okrog mošeje, kamor ženske izpod 40 let ne smejo. Pa tudi posamej ženi je dovoljeno gledati v mošeje samo skozi posebne odprtine.

Vlada dežele M'Zaba je čisto demokracija. Šeja in kade ljudstvo voli. Politika je sestavljena iz nepričakovanih dobrot. Glavno mesto je utrjeno s 6 metrov visokim zidom in utrjenimi na vse strani. Vsek moški prebivalec je oborožen

s puško za obrambo mesta proti puščavskim roparjem. Za tuje, ki imajo trgovske stike z M'Zabaiti, so za mestom karvarne, kopeji in stanovanja, kajti v mesto je dostop prepovedan. Pokopalnice je ogromno, kajti pobožni muslimani čuvajo zemске ostanke svojih prednikov tudi nad 1000 let.

Ženske nikoli ne hodijo na ulice, če pa že morajo, imajo gosto zastrite obraze. Moč dela zunanji, pere tudi perilo, kar dela žena sama doma. Sodstvo je strogo. Umor in tatvina se kaznujeta z bicanjem do smrti. Siromakov v tej deželi ni, kajti javnost skrbi tudi za bolne in dela nezmožne. Moč stanuje v prvem nadstropju svoje hiše sam, žene so pa v pritličju ali pa počivajo na ravnih strehah, kamor zopet moški nikoli ne stopi, da bi morda ne zagledal žene svojega sosedu. Ključni od hišnih vrat so tako veliki, da služijo tudi za orožje in nosijo jih vedno gospodari. Čeprav M'Zabaiti ne iščejo pri svojih ženah lepote, temveč v prvi vrsti moč in zdravje, si vendar žene barvajo obraz, ustnice in čelo z zafranom.

Važno vlogo igra med M'Zabaiti »Mamma Šimam«, to je »umiralka mrličev«. Njene nasvete vse žene slepo poslušajo. Delce se omoči s fantom, ki jo je zasumil pri njenem očetju in plačal dogovorjeno ceno, navadno v obliki osla ali veličoli. Protitež puritanizma M'Zabaitov so intrige, domači čarovniki, lastečih si magično moč. Vsa sredstva so jim v ta namen dobra od zaklinjanja do staroegiptskega prebadanja in zaklinjanja večnih kipcev. Ti čarodeji igrajo tudi v kocke, izdelane iz kosti mrličev, odkopanih na pokopališču ali pa pripravljajo magične jedi iz ubitih podgan. Sicer je pa takih čarovnikov tudi drugod po Afriki dovolj.

Vozni promet za Vse svete

Ljubljana, 31. oktobra

Uprava policije odreja spoznamno z mestnim poglavarstvom glede prometa za praznik Vseh svetnikov sedetede:

Dne 1. 2. in 3. novembra je dovoljen na pokopališče pri Sv. Križu za vsa vozila brez izjeme vključno tudi kolesarje samo enosmerni vozi promet, in sicer je dovoz dovoljen samo po Tyrsevi, Linhartovi in Savski cesti. Odvoz s pokopališča pa se, mo po Šmartinski cesti. Ker bo to dni ob, ratovalo na tej progi večje število avto, busov, se iz prometnih ozirav odreja za

autobuse sledeča postajališča. Prvo postajališče (v obratu 3 vozovi) Tavčarjeva ulica, desna stran, smer proti Tyrsevi cesti.

Za ta vozila velja kot dovoz na pokopališče sledeča pot: Tavčarjeva ulica, Tyrseva cesta, Linhartova, Savska cesta; Odvoz: Med Hmeljniki, Šmartinska, Jegličeva, Vrhovčeva, Vidovdanska, Komenskega, Kolodvorska, Tavčarjeva ulica.

Drugo postajališče (v obratu 3 vozovi) Miklošičeva cesta, nasproti Hotela Union, Dovo na pokopališče: Miklošičeva, Ma, sarykova, Tyrseva, Linhartova, Savska cesta. Odvoz: Med hmeljniki, Šmartinska, Jegličeva, Vrhovčeva, Vidovdanska, Komenskega, Resljeva, Sv. Petra cesta, Marjtin trg, Miklošičeva cesta.

Tretje postajališče (v obratu 4 vozovi) Krekov trg. Dovo na pokopališče: Krekov trg. Pred Škofijo, Stritarjeva ul., Marjtin trg, Prešernova ul., Tyrseva, Linhartova, Savska cesta. Odvoz: Med hmeljniki, Šmartinska, Jegličeva, Vrhovčeva, Vidovdanska, Komenskega, Resljeva, Zmajski most, Kopitarjeva, Krekov trg.

Četrto postajališče (v obratu 4 vozovi) Kongresni trg, ob vremenski hiši: Dovo na pokopališče: Selenburgova, Tyrseva, Linhartova, Savska cesta. Odvoz: M-d hmeljniki, Šmartinska, Jegličeva, Vrhovčeva, Vidovdanska, Komenskega, Resljeva, Krekov trg. Pred Škofijo, Stritarjeva, Marjtin trg, Wolfova, Kongresni trg.

Peto postajališče (v obratu 1 voz) Me, stni trg, pred magistratom. Dovo na pokopališče: Stritarjeva ulica, Marjtin trg, Prešernova ulica, Tyrseva cesta, Linhartova ul., Savska cesta. Odvoz: Med hmeljniki, Šmartinska, Jegličeva, Vrhovčeva, Vidovdanska Komenskega, Resljeva, Krekov trg. Pred Škofijo, Magistrat.

Vsako prenatrpanje vozil je v smislu obstoječih predpisov strogo zaenariti in imajo šoferji osonno sprevidni sprejeti le ono število potnikov, kolikor je komisionelno dovoljenih mest (sedetev in stojšč). Varnostni organi imajo nalogo, da vozila, ki bi bila prenatrpana, izločijo iz prometa ter jim zabranijo nadaljnje obkroževanje. Vred tega se tudi občin, stvo opozarja, naj ne sili v vozove, ki so že s na višjim dopustnim številom potnikov zasedeni. Občinstvo se opozarja, da je najvišja dopustna cena za enosmerni vožnjo na pokopališče 3 Din. Občinstvo, posebno stari z otroki, se opozarja naj se strogo držijo desne strani ceste, kjer ni hodnikov, da se izognejo nezgodam in ne ovirajo po nepotrebnem prometa. Glede parkiranja pred pokopališčem kakor tudi glede vožnje same se morajo vsi vozilci brez izjeme strogo ravnati po navodih službovalcev varnostnih organov. Ko, lesarji se opozarja, da je dostop na pokopališče s kolesi zabranjen. Ker se vsako leto dogaja, da ob priliki spominskih svečanosti, ki se vrše na praznik Vseh svetnikov na pokopališču, občinstvo stopa na grobove, posebno pa na vojaške grobove ter jih poškoduje, se opozarja, da dobijo varnostni organi nalog, naj take osebe legitimirajo in prijavi, ker se bo proti njim postopalo ter bodo morali poravnati povzročeno škodo.

Občinstvo se opozarja, da je vstop na pokopališče dovoljen izključno pri vratih na levi strani cerkve (ki so navadno zaprta), izhod pa je izključno skozi desna vrata (to je med cerkvijo in upravnim poslopjem pokopališča).

ZDRAVNICI MED SEBOJ

Na sestanku zdravnikov se pobeda mlad zdravnik: — Gospodje kolegi, jaz imam zdaj dve čakalnici, eno za pacijente, v drugi pa čakam na pacijente jaz.

VOJASKA

Vojak, ki se mu pote noge, pride na zdravniški pregled s pranjjo, da bi smel še mesec dni nositi lahke poltne čevlje. Pisar je pa zabeležil v bolniški knjigi: — Prosi za podaljšanje poltne čevljev.

Težko je čakati

— Zakaj mi pa danes nočete obljubiti, da postanete moja žena?
— Počakati morate še.
— Jaz bi že čakal, toda moji upniki nočejo.

Otroško Vprašanje

Evica zagleda prvič bca in vpraša mamo: Mami, kaj gošči tako rasto.

Lion Feuchtwanger:

69

Žid Süs

Roman

Magdalena Sibyla je v globini srea vedela, da so to samo fraze in galatni izgovori. Toda Süsove besede so ji laškale. Borila se je tako dolgo in tako rada si je dala prijetno lagati.

Süsa so bile ta čas omamile lastne fraze in razvel se je še bolj. Ni videl ali pa ni hotel videti nasprotja med iskrenim, naravno živim kmečkim dekletom, ki mu je bila baš priprstnost največji okras, in med dvorno obredno predrano krasoto njene obleke. Videl tudi ni, da je z njenimi temnimi, pod lasuljo potisnjenimi lasmi izgubila bistveni del njenega bitja, da vklepa rjavovijoličasti brokat živo, dihaajoče dekle v mrtvo lutko, da postaja ona, namenoma kroteč in obvladajo vitko prožnost svojih udov in nedolžni, neukročni ogenj svojih oči, ena izmed mnogih drugih. Hotel je je imeti, kakržno je potreboval, da bi se mogel pred njo naphniti in postaviti svoj lastni spomenik na njen podetavek. Stal je za naslanjačem, naslonjen s komolcem nanj, sklanjal se je k nji, ji govoril s tiho, veličnim in prepričevalnim glosom, upirajoč na njo vroči pogled svojih velikih oči:

— Ah se niste spoznali, kaj pomeni moč? Kar poskusite to, vrnite se v svoji svetopisemski kolegiji. Sušite hruške, pletite ob prostem času nogavice. Kar poskusite to! Zdaj ne morete več, — je pripomnil zmagovalno. — Okusili ste, kakšno je vaše poslanstvo.

Stala je pred njim, dihal je globoko in držala roko dvignjeno, kakor da se hoče braniti. Peščene je boječe umaknil v kot. Ogorčena, razburjena je stala pred njim v drugem kotu sobice, polne okrasov, ki jo je skoraj vso zapolnjevala s svojo široko, razkošno obleko. Ni mu verjela in vendar je želela stisniti še več iz njegovih ust. Vitki, prožni žid je pristopil k nji neslišnih korakov po mehki preprogi.

— Opustite vendar svoje naivne sanje, Magdalena Sibyla! To so bile za gozd pri Hirsau. Zdaj je vaša resničnost ludwigsburški grad. Poglejte ga! Primate ga trdno! To je dobra, krasna resničnost! Ponosen sem, da sem vam jo pokazal. Imava namreč eno in isto pot, Magdalena Sibyla. Imenuje se moč. In razvil je pred njo vso svojo igraleko umetnost, dočim ga je dekle opazovalo s strahom in občudovanjem, kakor plešalca na vrvi. In zadnji ostanek njene ga seapanja so se umaknili v najod-

daljenejši kot. Imponirati materi, ki je verovala vanj od začetka, ah, to je bilo lahko, to ni zahtevalo mnogo truda. Toda pridobiti si to nezaupljivo, uporno dekle, to ga je mikalo, to bi bilo zmagovalstvo, če bi se mu posrečilo to bi bila zaželjena podkrepitev, ki jo je tako nujno potreboval. Kakor daje velik igralec na lepo razsvetljenem odru, razdražen po hladnem, oslovojenem občinstvu, iz sebe vedno več in več, da potegne za seboj baš najbolje vidnejše gledalce, tako se je Süs vedno bolj in bolj razvnelal ter odkrival neprevidno svoje najekstremnejše želje.

Poslušala ga je nemo in zbegano, kako je govoril: Zdaj stojiva končno skupaj kakor dva sebi enaka človeka, Magdalena Sibyla. Vi in jaz imava roko na ročici, ki obvlada moč. Ta vojvoda nima pravice do vas. Kdo pa je prav za prav ta vojvoda?

Razvneti mož se je spozabil do zaničljivih besed, ki si jih ni bil še nikoli dovolil. Ko se je izstremil, se je tresel od strahu, da bi to ne prišlo na dan.

— Vojvoda! Domišljuje si, da je vladati deželi tako lahko, kakor povlečati polku. O notranjih zvezah se mu niti ne sanja. Nima lastnih oči, lastnih možganov, morda tudi lastnega arca ne. Razkožje in naslado meri po številu žen, po številu steklenic. Prazno Remchingenovo kričanje smatra za dionizoveko radost. Golé naključje je, da je vas našel. Ne vidi ničesar ne zna oceniti vaših čarov. Jaz imam pravico do vas, jaz! Jaz sem vas obduoval od samega začetka in vem, kakšni ste. Povzel sem se visoko, jaz neznansti, zaničevani žid, vzpenjal sem se počasi, korak za korakom, tako da stojim zdaj med temi švabskimi tepci kakor stojijo moja kobilca Aesjadah nad njihovimi debelimi, okornimi konji. In vas sem povzdignil nad druge, dostojne, poštene, dobro vzgojene švabeke gospodične. Zdaj stojim pred vami kot enak pred enakim. Proglasim svoje pravice do vas in zahtevam vas! Če bi bili topo in brez pomisleka zlezli v moje posteljo, ko ste se vrnili iz gozda, taka zmaga bi bila prelomka in ne vsečila bi me. Zdaj, ko imate za seboj izkušnje, ko ste spoznali mene in sebe, je odvisno od vas, da se odločite. Zdaj si morate reči: Pripadam tebi in za teboj grem!

Stala je vasa zbegana in molčala. Süs ni hotel pregnati vtisa, ki ga je bil napravil na njo in zato se je naenkrat vrnil iz svojega ognja v hladni pogovor. Se predno se je mogla prav zavesti, se je sklonil k nji, ji spoštljivo poljubil roko in odšel. Zbegano in

razburjeno dekle je ostalo samo.

Radosten in židane volje se je vračal s svojim spremstvom v mesto. Imel je potrdilo, ki ga je potreboval. Čutil se je varnega in visoko nad tistimi, ki so ga ogražali. Ho! Kar naj ga kdo posnema, grobi Remchingen ali debelihasti škof. Ima ženo pred drugimi, oni pa naj skrbje za porod. Vse drugo se da dobiti brez truda. On je silnejši. In kobilca Aesjadah ga skoraj ni čutila na hrbtu, zdel se ji je mnogo lažji na povratku kakor prej. Bil je pravi užitek nositi ga in kobilca je rezgatala jasno njegovo slavo po vsem mestu.

Umor otroka v Esslingenu je dvignil po vsej državi val ogorčenja. Ljudje so pripovedovali vedno strašnejše podrobnosti, kako ji je žid med strašnimi mukami vzel kri in jo zapel v maceso, da bi dobil moč nad vsami kristjani, s katerimi je imel kaj opraviti. Znova so oživele vse stare zgodbe, legenda o svetem Simonu iz Trebnitzu, o otroku, ki so ga židje ubili na podobni način in o dečku Ludwiku Etterleinu iz Ravensburga. Podoba mrtve deklice je stopala vedno jasneje v ospredje. Kako sladka, angelska dekleca je bila! Po krčmah so prepevali o tem umoru potujoči muzikanti, novice in letaki so pripovedovali o nji v divjih stihih in krvavih lesozrezih.



ELITNI KINO MATICA

TEL. 21-24

TEL. 21-24

DANES senzacionalna romanca junaških jezdecev Daljnega
vzhoda.

DANES edinstveni film sezone.

DANES to kar ste vsi pričakovali.

DANES Vaš vefilm

BENGALI

ALI DVOJNO LICE INDIJE

Ako je bil kateri film vreden, da si ga vsak ogleda, potem je to prav gotovo

BENGALI

Radi navala na blagajno

prosimo, da si cenjeni

obiskovalci oskrbe

vstopnice v predprodaji

— Rezervirane vstopni-

ce je dvigniti najkasneje

pol ure pred predstavo.

ki nam pokaže razkošje in sijaj maharadž in junaštev BENGALSKIH SULI-
ČARJEV na pravično lepi in bogati INDO-AFGANSKI MEJI.
Lepota, godba, junaštva, šale, veselje, SMEH in SMRT.

Predstave danes ob 4., 7., in 9.15

jutri na praznik ob 3., 5., 7. in 9.15.

Predprodaja od 11. do pol 13. ure.

MALI OGLASI

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti
znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo

PRODAM

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

RADI SELITVE vinske kle-
ti prodajam vino od litra dalje
po lastnih cenah od četrtka
dne 31. 1. m. od 11. do 1. ure
in od 3. do 5. ure popoldne.
liter od 7 do 9 din dokler tra-
ja zaloga. Na zalogi stajerska,
dolenjska in dalmatinska vina.
Pri večjem odjemu in gostil-
ničarjem poseben popust. Na-
slov Briški, Šmartinska cesta
pod kavarno Vladuht (Kregar-
jeva hiša). 3073

SVETLI PREMOG

5600 kalorij: 1 tona, kosovec
385 Din, 50 kg v vrečah 22
Din. bukova drva žagana 85
Din kub. meter, cepljena 95
Din. bukovo ogelje 0.75 za kg,
dostavljeno na dom, nudi Pu-
trih, Dolenjska c. 6. 81/L

PRODAM izvrstno puško
(Bock - Flint) Hammerless, ka-
liber 16/16, izdelek slovite tvr-
ke Emil Eckoldt, Suchl. Nabav-
na cena Din 7500.— za Din
4000.— Strelna učinkovitost
(Schussleistung) za obe cevi
82%. Na vpogled dnevno od 9-
14. Klementič, Privoz 3. 3082

PRIMA JABOLKA za takojš-
njo uporabo in zimsko, naj-
skrbnejše sortirana, po nizkih
cenah vedno na zalogi. Oglejte
si »Stalno razstavo sadja« Kme-
tijska družba v Ljubljani, Novi
trg 3. 3084

PURANI, zaklani in živi in
druga perutnina stalno na za-
logi. Cene zmerno. Pri večjem
odjemu znaten popust. Proda-
jalna Kmetijske družbe v Ljub-
ljani, Igriška 3. 3085

MED cvetlični in ajdov, ku-
pimo po dnevnih cenah. Samo
prvovrstno blago, pod šifro —
med 1935. 3086

RAZNO

Beseda 50 par. davek 3.- Din
Najmanjši znesek 8 Din

JESENSKO SAJENJE — sadno
drevo, visoko in pritrjeno od
priznanih sort po zmernih ce-
nah. Zahtevajte cenik. Kmetij-
ska družba v Ljubljani, Novi
trg 3. 3083

HUBERTUS

moški in damski nepremočljiv,
250 Din, otroški s kapuco 145
Din. trenčkot impregniran sa-
mo 420 Din, pumparice od Din
48.— naprej dobite pri Presker
ju, Sv. Petra c. št. 14 74

LOKAL — Velik, za poljub-
no obrt ali zalogo, — prede-
ljen lahko stanovanje in lokal,
se takoj odda Din 500.— me-
sečno. Florjanska 22 3088

NAZNANILO PRESELITVE.

Slovensko čebelarstvo društvo v Ljubljani vjudno na-
njanja, da se bo »Društvena čebelarna«, zaloga čebelarstvih
potrebščin, medu in voska, dne 4. novembra t. l. preselila v
svoje lastne prostore v »Dom Antona Janšca na Tyrševu
(Dunajsko) cesti št. 21.



ZNIZANE CENE

dvokoles, otroških, igra-
nih, invalidskih vozilov,
prevoznih trikotnikov, motorjev, sivinskih strojev, ceniko franco
»TRIBUNA« F. BATJEL, tovarna dvokoles in otroških
oziklov, LJUBLJANA, Karlovska cesta št. 4

KRIZE BO KONEC

ko bodo domači denarni zavodi mogli zopet dajati
NOVA POSOJILA IZ NOVIH VLOG

Zaupajte Vaš denar

Mestni hranilnici ljubljski

ki izplačuje nove vloge, vložene po 1. 1933 neomejeno ter jih
obrestuje po 4—5%

Vloge nad Din 400.000.000.—
Rezerve Din 14.600.000.—

MORSKE RIBE

Danes v veliki izbiri: orade, brancini, barboni, stolje, dentall,
kalamari itd. — bakala s polento. Vino prvovrstno, posebno
viški opolo. — Cenjenim gostom se priporoča

GAJEV HRAM — Ljubljanski Dvor — M. CEPIC.

Inserirajte

V

„SLOV. NARODU“



V sredo, dne 30. oktobra ob 3.30 uri zjutraj je preminul
gospod

Valentin Fortič,

mestni računski inšpektor in nadzornik mestnega dohodarstvenega
urada.

Vrlega moža in odličnega sodelavca, ki si je stekel velikih
zaslug za organizacijo dohodarstvene službe, ohranimo v
častnem spominu.

LJUBLJANA, dne 30. oktobra 1935.

RAVNATELJSTVO
MESTNEGA DOHODARSTVENEGA URADA
V LJUBLJANI



Vsemogočni je odločil, da je prestala svoje trpljenje, večkrat kreščana s
kruhom močnih, gospa

Francka Kleindienst, roj. Novak

v 57. letu svojega življenja.

Blago pokojnico bomo pokopali na Vernih duš dan ob 9. uri na farno poko-
pališče v Radovljici.

Vsem, ki ste jo poznali, jo priporočamo v molitev.

V RADOVLJICI, dne 30. oktobra 1935.

Janez — soprog; hčerki: Vida por. Zalokar s hčerko Polanco in Cirila por.
Jeglič s sinčkoma Janezom in Francikom; zeta Lojze in Milko; brat Janko;
sestri Mica in Ivanka ter ostalo sorodstvo.